

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

HAZİRAN: 1979

SAYI: 123

tarım ve orman işçilerinin
asgari ücreti saptandı

ASGARI ÜCRET

VERGİ DIŞI
KALMALIDIR

TÜRK-İŞ
İMF
YETKİLİLERİYLE
GÖRÜŞTÜ

LİDERLER
TÜRK-İŞ
ZİYARET
ETTİ

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

HAZİRAN 1979 SAYI:123

●
SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
**İBRAHİM
DENİZCİER**

●
MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

●
SORUMLU
YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ :
HÜSEYİN
EKMEKÇİOĞLU

●
İDARE VE YAZIŞMA
ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 35 - 36

●
DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

●
KAPAK VE MİZANPAJ :
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

İçindekiler

-
- 2** TÜRK-İŞ YÖNETİM
KURULU TOPLANDI
-
- 4** ATA'YA
SAYGI DURUŞU
-
- 6** TÜRK-İŞ YÖNETİM
KURULU BİLDİRİSİ
-
- 8** KÖŞEMDEN
KAYA ÖZDEMİR
-
- 9** İŞÇİLERİN YÖNETİME
KATILMASI SEMİNERİ
-
- 11** KADININ ÇALIŞMA
HAYATIMIZDAKİ YERİ
Dr. FARUK ANDAÇ
-
- 12** DEMİREL TÜRK-İŞ'i
ZİYARET ETTİ
-
- 13** SOSYAL GÜVENLİK
O. NURİ TEKMAN
-
- 14** İCFTU VE TÜRK-İŞ
IMF TOPLANTISINA KATILDI
-
- 17** TÜRKİŞ VE FEYZİOĞLU'NUN
TÜRK-İŞ'i ZİYARETLERİ
-
- 18** TARIM VE ORMAN
İŞÇİLERİNİN ASGARI
ÜCRETİ TESBİT EDİLDİ
-
- 19** SENDİKALARDAN
HABERLER
-
- 26** KIDEM TAZMİNATININ
VERGİLENDİRİLMESİ
Av. NÜZHET EROL
-
- 28** TÜRK-İŞ'İN VARLIĞI
EROL AYKAŞ
-
- 29** HUKUK
-
- 32** EKONOMİK RAPOR
-
- 35** İÇTE OLUP BİTENLER
-
- 36** DIŞTA OLUP BİTENLER
-

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

türk - iş'in bağımsızlığı ve haksız eleştiriler

Sayın okurlarımız,

TÜRK-İŞ 11. Genel Kurulundan sonra, Konfederasyonumuzun adı etrafında çeşitli yakıştırmalar yapılmış ve TÜRK-İŞ'in partilerüstü politikasını sürdürmeye devam ettiği izlenimleri yaratılmaya çalışılmıştır. Bu olumsuz ve gerçek dışı iddiaların yanında, Konfederasyonun Atatürkçü ve Anayasal çizgisini vurgulayanların çoğunlukta olması sevindiricidir.

TÜRK-İŞ gibi, Türk işçisinin tek ve gerçek temsilcisi durumunda olan bir kuruluşun her türlü eleştiriye açık olduğu bilinmektedir. Ancak eleştiri yapılırken haksız olmanın ötesinde yalan ve yanlış verilere dayanmamak gerekir.

TÜRK-İŞ'in 10. Genel Kurulundan bu yana «Partilerüstü Politika»'yı terk ettiği ve Ana Tüzüğü'nü değiştirdiği bir gerçektir. Bu değişikliğe göre TÜRK-İŞ, politika dışında kalmayacak, «kendi ilke ve amaçlarını tahakkuk ettirmek için, demokratik kurallara inanan herhangi bir siyasi partiyi» destekleyecektir. Ayrıca gerekli gördüğü takdirde, «bir siyasi partinin kurulmasına öncülük» edecektir.

ANA Tüzüğü'nün 5. Maddesi, bu derece açıktır. Bu açıklığa rağmen halâ «partilerüstü politika» tartışmasına girişmek kısır bir yoldur. Kötü niyetli bir şaşırtmaca değilse, büyük bir yanıltır.

TÜRK-İŞ'in kendi politikası ve amaçları vardır. Bu politikayı gerçekleştirmek ve yaşanan hayata yansıtmak, TÜRK-İŞ'in görevidir.

TÜRK-İŞ Ana Tüzüğü'nde yer olan 24 ilke, bu görevi sağlamak için düzenlenmiştir. Kim bu ilkelerden yana olur ve bunlardan yana olduğunu kanıtlarsa, TÜRK-İŞ onun destekçisidir .

TÜRK-İŞ Ana Tüzüğü'nün, takıp edilecek siyasi politika ile ilgili 5. Maddesinin ilk cümlesi şudur : «Türk-İş, siyasi partilere karşı mutlak bağımsızlığını korur.»

BU hüküm, Ana Tüzüğü'nün temel maddelerinden biridir. Bir siyasi partinin desteklenmesi ayrı, ona karşı bağımsızlığımızı korumak ayrı şeylerdir. TÜRK-İŞ, hiç bir zaman bir siyasi partinin yan kuruluşu olmamıştır, olmayacaktır. Siyasi partilerin yan kuruluşu olarak ortaya çıkan işçi Konfederasyonlarının, işçiden çok, o partinin hizmetinde ve emrinde hareket etmek zorunda bırakıldıkları yaşanan örneklerle sabittir. Bu tür Konfederasyonların, üye destekleri bile, partilerinin iktidarda veya muhalefette olmalarına göre büyür ve küçülür.

TÜRK-İŞ, böyle bir kuruluş değildir. Çünkü TÜRK-İŞ, belli bir partiye oy veren işçilerin değil, tüm Türk İşçisinin temsilcisi olmakta iddialıdır. Bu iddiasını, ilkelerine uygun davranışlar göstererek kanıtlamak zorundadır.

TÜRK-İŞ, Anayasal rejimin savunucusudur. Faşizme, komünizme, her türlü totaliter rejime karşıdır. Sömürünün, yoksulluğun, adaletsizliğin karşısında, özgürlükçü demokrasinin, sosyal hukuk devletinin yanındadır.

TÜRK-İŞ, sorumluluk duygusu içinde hareket eden bir kuruluş olarak hiç bir eleştiriden çekinmeyecektir. Doğru bildiği yolda, var gücüyle ilerlemeye devam edecektir.

ANAYASAMIZDAN kaynaklanan Cumhuriyetimizin güçlü savunucusu TÜRK-İŞ, Türk Ulusuna ve temsil ettiği Türk İşçisine daha çok hizmet vermek, huzur ve kardeşliğin hakim kılınmasını, iç kavganın önlenmesini sağlamak uğrunda hiç bir güçlükten yılmayacaktır.

Saygılarımızla.

TÜRK-İŞ

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANDI

GENEL BAŞKAN
DENİZCİER :
«AĞIRLAŞAN
ÜLKE
SORUNLARI
SORUMLULUK
DUYGUSU
İÇİNDE,
ANAYASA VE
REJİME
BAĞLILIKLA
ÇÖZÜMLENEBİLİR »
DEDİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Genel Kuruldan sonra 12 nci dönemin ilk toplantısını 17 Mayıs günü Ankara'da yaptı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER Yönetim Kurulunu bir konuşma ile açtı ve öncelikle 11 nci Genel Kurulda uyarınca sürdürülen eleştirilerin TÜRK-İŞ yönetimine ışık tuttuğunu belirtti.

TÜRK-İŞ'in bu Genel Kurul'dan daha güçlenmiş ve büyümüş olarak çıktığını da sözlerine ekleyen Genel Başkan DENİZCİER, ülke sorunlarına da geniş yer verdiği konuşmasında şunları söyledi :

«Yönetim Kurulunun değerli üyeleri,

Bildiğiniz gibi, Türkiye halen son derece ağır bir bunalım yaşamaktadır. Bu ekonomik bunalımdan çıkabilmek için gösterilen yoğun çabalar henüz sonuç vermemiş bulunmaktadır. Bu bunalım, hayat şartlarını ağırlaştırmaktadır. Enflasyonist baskılar, başıboş fiyat hareketleri bunalımın başlıca kaynağını teşkil etmektedir. Bu arada ham madde yok-

luğu, döviz sıkıntısı nedeniyle kapanan işyerlerinde işçilerimiz işsiz kalmakta bunun yanı sıra anarşi ve terörün insaf tanımayan acımasız tırmanışı bunalımı daha da artırmaktadır.

Ağırlaşan şartlar daha çok dar gelirli, yoksul, ya da sabit gelirli yurttaşlarımızı ezmektedir. Daha açık bir tabirle bu ekonomik bunalım, ücretlileri yakından ilgilendirmekte işsizlik giderek artmaktadır.

Yoksulluğun yaygınlaştığı ülkemizde bunalımdan ekonomik dar boğazdan geçişin tek şartı, sorunlara doğru teşhis koymaktır. Bize göre, genel kulumuzda değerli arkadaşlarımızın açıkça vurguladıkları gibi sorunlara doğru teşhis koymak, Anayasa ve Rejime sarsılmaz bağlılık duygusu içinde Atatürk İdeallerini Sürekli Yaşamak ve Yaşatmak gerekmektedir. TÜRK-İŞ İlkelerini hayata geçirmenin en etkin yolu da budur.

Ülkemizde kamu yönetiminin etkinliğini giderek kaybettiğini üzüntü ile görüyoruz. Ülke sorunlarına siyasi partilerimiz ortak teşhis koyamamakta sorunların artmasına bile rek ya da bilmeyerek sebep olmaktadır. Bu açık gerçek karşısında siyasi partilerimizin asgari müştereklerde birleşmeleri

gerektiğini bir kez daha hatırlatmakta yarar görüyorum.

Değerli arkadaşlarım, kamu yönetimini etkin hale getirmek, yurttaşlarımızın devlete olan sarsılmaz bağlılık ve güven duygularını pekiştirmek bugün her zamankinden daha fazla önem taşımaktadır. Can ve mal güvenliğini en kısa bir zamanda sağlamak, yurttaşın devlete olan güven duygusunu artırmada en önemli çaredir.

İftiharla söyleyebilirim ki TÜRK-İŞ topluluğu ülke sorunlarına doğru teşhis koymakta, geçerli çözüm yollarını sergilemede bütün kuruluşlara örnek olabilecek bir tutum ve davranış içersinde bulunmaktadır. TÜRK-İŞ Topluluğu anarşiye pirim vermeden, sokağa iltifat etmeden Anayasaya Atatürk ideallerine, rejime ve kendi ilkelerine bağlılığın tam bir şuuru içersinde çalışmalarını sürdürmektedir, ve sürdürecektir.

TÜRK-İŞ, yalnız işçi sınıfının sorunlarına değil, Türk demokrasisini tehdit eden bütün tehlikeleri bertaraf edebilmek için de ülke sorunlarına birlikte bakmakta ve bu bakış açısını Anayasadan alarak değerlendirmektedir. TÜRK-İŞ Topluluğu, devletimizi içten ve dıştan tehdit eden bütün tehlikeleri önleyebilmek için hükümetçe alınan ve Türkiye Büyük

**GENEL
BAŞKAN
DENİZCİER,
TÜRK-İŞ
YÖNETİM
KURULUNU
AÇIŞ
KONUŞMASINDA**

Millet Meclisince onaylanan sıkıyönetimi objektif olarak değerlendirmektedir. Sıkıyönetimin ilânını gerektiren sebeplerin bir an önce ortadan kaldırılması ve demokrasimizin arızasız bir işlerliğe kavuşturulması başlıca isteklerimiz arasındadır. Bir taraftan bu isteğimizin gerçekleşmesi için çaba harcarken, diğer taraftan Türk toplumunu huzursuz kılan sebeplere de kısaca bakmakta yarar vardır. İşverenlerin aşırı kâr hırslarından vazgeçmemeleri, milli gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilememesi ciddi bir vergi reformunun gerçekleştirilememesi, huzursuzluğun başlıca kaynağıdır.

Asgari geçim indiriminin, asgari ücret düzeyinde ve vergiden muaf olarak gerçekleştirilebilmesi için etkin bir çalışma yapmak ilk görevlerimizden olacaktır. Nitekim, asgari ücret, sanayi kesimi için sonuçlandırılmış tarım ve orman işçilerinin asgari ücret çalışmalarını başlatmış buunuyoruz. Asgari ücretin yürürlüğe girmesi, asgari ücretten yararlanacak emekli işçilerimizi alt gelir gurubundaki memur yurttaşlarımızı da dul ve yetimlerini de yakından ilgilendirmektedir. Bu çalışmaların büyük bir bölümü

sonuçlandırılmış bulunmaktadır.

Yetki uyumsuzluklarının süratle halli, askıda bulunan toplu iş sözleşmelerinin bir an önce bitirilebilmesi için yoğun çabalara girişmiş bulunuyoruz. İcra Kurulu olarak, kendi tüzüğü müz, ilke ve amaçlarımız doğrultusunda yapacağımız kısa, orta ve uzun vadeli çalışmalarını programlara bağlayarak bu programları yönetim kurulumuzun onayına sunmak ve alınacak kararları uygulamak kararlılığı içinde olacağız. Bu programları yaparken, Onbirinci Genel Kurulda dile getiren eleştirilerden ve yönetim kurulu üyelerinin ortaya koyacakları önerilerden yararlanmayı değişmez bir kural olarak bileceğiz. Yönetim Kurulumuzun ve TÜRK-İŞ'e bağlı bütün organların tam bir uyum içinde çalışabilmelerini sağlamak başlıca meşgalemizi teşkil edecektir. Rahmetli Genel Başkanımız Seyfi DEMİRİSOY'un hayatı boyunca ortaya koyduğu çalışma yöntemi bizim için bir rehber olacaktır. Eski Genel Başkanımız Sayın Halil TUNÇ'un engin tecrübe birikiminden sürekli olarak yararlanacağız.

TÜRK-İŞ'in bütünlüğünü, Türk işçi sınıfının bütünlüğü haline dönüşürebilmek için çalışmalarımızı aralıksız sürdüre-

ceğimizden emin olmanızı rica ediyorum. Bu çalışmalarda, Anayasaya, Atatürk ideallerine, rejime bağlılık ve TÜRK-İŞ ilkelerine sadakatten kesinlikle taviz verilmeyecek, sorumlu sendikacılık anlayışından asla vazgeçilmeyecektir.

İşçi sınıfının bütünlüğü için zaman engelini aşarak, bizzat işçinin kendisine ulaşarak ve gerçekleri anlatarak kesin sonuçlar alabileceğimize içtenlikle inanıyorum. Bu çalışmalarda bizi engellemek isteyenler olabilecektir. Fanatikler çıkabilecektir. Biz, engelleri aşabilmek, fanatiklerin çabalarını etkisiz kılabilmek için Yönetim Kurulumuzun sürekli desteğini arkamızda hissedeceğimize yürekten inanıyoruz. Sorunların halinde serinkanlılıkla hareket etmek, büyük Türk milletini birbirine düşürmek isteyenlere aralık kapı bırakmamak, yurttaşlarımız arasında herhangi bir ayırım gözetmeden çalışmak, hem de sürekli çalışmak, bizim için kesin amaç olacaktır. Yetkili organlarımızda aksine bir karar ortaya çıkmadıkça siyasi partilere karşı mutlak bağımsızlığımızı koruyacağız. Ülkemizin, bütün fertlerini düşmanca kamplar içinde değil, devletin ve ülkenin bütünlüğüne sadık yurttaşlar halinde görmek en büyük arzumuzdur.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANDI

Devletimizi içinde bulunduğu güçlüklerden esenliğe çıkarmak için diyaloga her zaman açık olacağız. Demokratik rejimimizi belli bir sınıfın veya grubun kendi amaçlarına alet etme çabalarını etkisiz kılabilmek için gereken her türlü çalışmanın yapılacağına inanmanızı rica ediyorum.

Değerli Yönetim Kurulu Üyeleri,

Bu ilk toplantıda daha ayrıntılı konulara girmemin sırası olmadığını, takdir buyuracağınıza inancım tamdır. Biraz sonra hep birlikte yüce huzuruna giderek, engin bağlılığımızı tazeleyeceğimiz Türkiye Cumhuriyetimizin kurucusu ölümsüz ATATÜRK'ün izinden sapmadan yürüyeceğiz. Atatürkçü bir düşünce ile çalışmalarımızın sürdürülmesi konusunda bize yardımcı olacağınız inancı ile sizlere engin başarılar diliyorum.

Yüce milletimizin ve temsil etmekle duyduğumuz aziz Türk İşçilerinin TÜRK-İŞ'e güvenmelerini, TÜRK-İŞ'in Türk Demokrasisini koruma ve güçlendirmede daha büyük görevler üstleneceğini bilmelerini istiyorum.

Sizleri şahsım ve İcra Kurulu adına saygılarla selâmlıyorum, aziz ve değerli arkadaşlarım.»

YILMAZ VE KUL GENEL BAŞKAN VEKİLİ...

Yeni çalışma dönemi programının hazırlandığı ve bir dönem boyunca görevlendirilen Daimi Mevzuat Komisyonunun seçildiği 2 gün süreli TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunda 2 Genel Başkan Vekili de belirlenmiş oldu.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu,, TÜRK-İŞ Genel Başkan Vekilliklerine TEKSİF Sendikası Genel Başkanı Şevket YILMAZ ile Türk Deniz Ulaş-İş Federasyonu Genel Başkanı Emin Kul'u seçti.

Yönetim Kurulu çalışmaları sonunda çeşitli konuları içeren bir bildiri yayınlandı.

ATA'YA SAYGI DURUŞU

GENEL
BAŞKAN
ÖZEL
DENİZCİER,
YAZARKEN
DEFTERİ
(ALTTA)

TÜRK - İŞ YÖNETİM KURULU ANIT KABİR'İ ZİYARET ETTİ

11 Nci Genel Kurul'dan sonra ilk toplantısını Ankara'da yapan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri toplu halde Anıt - Kabir'e giderek Ulu Önder Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşunda bulundular.

İbrahim DENİZCİER'in başkanlığında Anıt - Kabir'e giden TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri saygı duruşunda bulunduktan sonra, Ulu önderin kabrine bir çelenk koydular.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri daha sonra İsmet İNÖNÜ'nün onu takiben de Cemal GÜRSEL ve devrim şehitlerinin kabirlerini ziyarette saygı duruşunda bulundular.

ÖZEL DEFTERİ YAZAN DENİZCİER : «BİZE İNAN VE GÜVEN BÜYÜK TÜRK, ATATÜRK...»

ÖZEL DEFTERE YAZILANLAR

TÜRK-İŞ Genel Başkanı DE-
NİZCİER ATA'nın kabrini ziya-
ret sırasında özel deftere şun-
ları yazdı :

«Yüce nder ATATÜRK,

Yurdumuzun en büyük ve en
gcl şçi kuruluşu TÜRK-İŞ'in
Onbirinci Genel Kurulunda se-
çilerek görev alan Yönetim ve
İcra Kurulumuzla saygıların en
ycesini sunmak, ideallerine
sarsılmaz bağılılığımızı bir kez
daha tazelemek ve tazimla e-
ğilebilmek için huzuruna gel-
dik.

Yurdumuzu çağdaş uygar-
lık düzeyine çıkarabilmek için
sorumluluk duygusu, devleti-
mizin ülkesi ve ulusu ile b-
lnmezliğı ilkesine bağılı kala-
rak çalışmalarımızı sürdüre-
cek, izinde yürüyeceğiz.

Bize İnan, ve güven büyük
TÜRK ATATÜRK.»

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU
ÜYELERİ TOPLU HALDE, ANIT - KABRİ
ZİYARET ETTİLER... (ÜSTTE)
YÖNETİM KURULU ÜYELERİ
MERHUM GENEL BAŞKAN
DEMİRSOY'UN KABRİ
BAŞINDA (ALTTA)

DEMİRSOY'U ZİYARET

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu yeleri aynı gün unutulmaz Genel
Başkanımız Seyfi DEMİRSOY'un kabrini de ziyaret ettiler.

Karşıyaka Mezarlığındaki bu ziyarette TÜRK-İŞ Yönetim Kuru-
lu yeleri saygı duruşunda bulunarak, Demirsoy'un mezarına o'nun
sevdiği çiçeklerden yapılmış bir elenk koydular.

Onikinci Çalışma Döneminin ilk toplantısını yapan Türk - İş Yönetim Kurulu, gündeminde yer alan konuları müzakere etmiş, bu arada Onikinci çalışma dönemi ile ilgili Çalışma Programını ele alarak Programın oluşturulması için gerekli hazırlıkları yapmıştır.

Bağlı Teşkilâtların görüş ve önerileri de tesbit edilerek, genişletilecek çalışma programının, yapılacak ilk toplantıda sonuca bağlanmasına karar vermiştir.

Daimi Mevzuat Komisyonu üyelerinin belirlenmesi ve TÜRK-İŞ Başkan Vekillerinin seçilmesi işlemlerini de yerine getiren TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, çalışmaları sırasında ülkenin ve işçi hareketinin karşı karşıya bulunduğu bir kısım sorunları da eleştirerek aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir :

EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ DERHAL ÇIKARILMALIDIR

Ülkemizin içinde bulunduğu ağır ekonomik bunalımdan en çok etkilenenler, kuşkusuz ücretliler, dar ve sabit gelirlilardır. Bunları biraz olsun ferahlatabilmek için yıllardan beri sözü edilen en az geçim indiriminin asgari ücret seviyesinde gerçekleştirilmesi şarttır. Bu konunun beklemeye tahammülü yoktur. Hükümeti ve tüm siyasi partileri bir kez daha uyarıyoruz. Ve bu konudaki vadelerini hatırlatıyoruz.

Diğer taraftan, tebit edilen ve edilmekte olan asgari ücretlerden vergi kesilmesi, tesbitteki temel kuralları açısından tam bir adaletsizliktir. En az seviyede geçimini sağlaması için yapılan hesaplamalarla varılan sonuç ve ortaya çıkan rakam, işçiye aynen ulaşmalıdır ki, asgari ücretle çalışan işçi en az seviyede geçimini sağlayabilsin. Bu sebeple asgari ücretten vergi kesilemez ve kesilmemelidir.

Tarım ve Orman işçilerinin asgari ücretlerini de sanayi kesimi işçileri seviyesinde tesbiti yönünde TÜRK-İŞ çalışmalarını yürütecektir.

TOPLUMSAL ANLAŞMA İLKELERİ, BAZI BAKANLIKLARCA ÇİĞNENİYOR

Kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri arasında tutarsızlıklar başlamıştır. Bir Bakanlığa bağlı işyerinde imzalanan sözleşme metni, diğer bir Bakanlıkta uyumsuzluk sebebi olmaktadır.

Tekgıda-İş, Ağaç-İş ve Tez Büro-İş Sendikalarımızın iki haftadır devam eden grevinde uyumsuzluk sebebi budur. Oysa toplu iş sözleşmelerinde ücret ve sosyal yardımlar gibi temel haklar Toplumsal Anlaşma gereği dengeli ve Bakanlıklar arası işyerlerine göre uyumlu bir düzeyde olacaktır.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ :

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, İmar ve İskân Bakanlığına bağlı işyerlerindeki grevlerin ve SSK'ndaki sözleşme uyumsuzluklarının kısa sürede çözüme kavuşturulması için Tez Büro-İş, Ağaç-İş ve Sağlık-İş Sendikalarının bu haklı mücadelelerinde desteklenmelerini ve uyumsuzlukların sonuçlandırılmasına kadar desteğin sürdürülmesini ittifakla kararlaştırmıştır.

İŞÇİ ALACAKLARI DERHAL ÖDENMELİDİR

Toplu İş Sözleşmeleri farklarından, kıdem tazminatı alacaklarından ikramiye ve ücret alacaklarından dolayı Devletin işçiye olan borcu giderek büyümektedir. Bir hayat boyu çalıştıktan sonra emekli olan işçinin bir yuva sahibi olması herkes gibi haklıdır. Ancak hakettiği kıdem tazminatı ödenmeyince buna ulaşamamakta, hakkı olan bir meskene dahi kavuşamamaktadır. Toplu iş sözleşmeleri farkları da aylardan beri ödeneemediğinden işçiler mağdur edilmişlerdir. Yönetim Kurulumuz bu sebeple yer yer bazı olayların olduğunu ve genişleme istidadı gösterdiğini kaygı ile tesbit etmiştir. İşçi alacaklarının kısa bir sürede ödenmesi için hükümetin bir kez daha uyarılmasına karar verilmiştir.

YETKİLİ SENDİKANIN TESBİTİNDE YAN TUTULMAMALIDIR

İşkolu veya İşyeri Toplu İş Sözleşmelerinin hangi sendika tarafından yapılacağına ait tesbit çalışmalarının çok uzun sürede karara bağlanmadığı veya yan tutmalar ile adaletin sapıtıldığı yönündeki şikâyetleri de inceleyen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, yetkili sendikanın tesbiti için Çalışma Bakanlığı ve Teşkilâtının uygulamakta ol-

en az geçim

indirimi

derhal

çıkartılmalıdır.

duğu sistemin günün ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak bir sistem olduğunu ve Çalışma Bakanlığı'nın ağır tutumunun işçinin aleyhinde olduğunu tesbit etmiştir. Bölge Çalışma Müdürlüklerinin ve iş müfettişlerinin tarafsız ve süratli bir yöntemle kısa sürede sağlam sonuçlar alıcı bir çalışma yapmaları sağlanmalıdır.

GÜNCEL SORUNLARIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizci'nin, Onikinci Çalışma Dönemi İlk Yönetim Kurulu Toplantısı açılışında yaptığı konuşmada değindiği ulusumuzu ve işçi hareketini ilgilendiren konuların teşhisine katılan ve tekrar etmekte gerek görmeyen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, enflasyon, vergi adaletsizliği, dış borçlar, işsizlik ve dış yardımlar gibi sorunlar konusunda da görüşmeler yapmış, bu sorunların hiç kuşkusuz sadece iş adamlarının ve sermaye çevrelerinin sorunu olmadığını belirtmek gereğini duymuştur. Ülkemizi ve tüm yurttaşlarımızı çok yakından ilgilendiren konular için bulunacak çözümlerde ilgili öneriler de hepimizi ilgilendirmektedir. TÜRK-İŞ topluluğu aynı zamanda demokrasimizin hiç bir zümrenin hamiliğine ihtiyacı bulunmadığını ve hele sermaye çevrelerinin tekelinde olmadığını ve olmayacağına inanmaktadır. Bu sorunları, kendi ilkeleri açısından ve Genel Başkanın açış konuşmasında yer aldığı şekilde değerlendiren TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu hürriyetçi demokratik rejimi savunmanın yalnızca hür teşebbüsü savunmakla eşdeğerli görülemeyeceği kanaatinde.

Hürriyetçi demokratik rejim, tüm müesseseleriyle birlikte sosyal hukuk devleti ilkeleri içinde savunulmalıdır.

Rejimin ayrılmaz bir parçası olan işçi sendikalarını kötülemek, ve kamuoyu önünde ilân yoluyla eleştirmeye yönelmek, işveren çevrelerinin

olumsuz bir davranışı ve ülkemizde yaşanan ekonomik ve sosyal bunalımdaki geniş sorumluluk paylarının, ulusumuzun gözünden kaçırılması amacına dayalıdır.

İlân yoluyla, sorumluluktan kurtulmak mümkün değildir.

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneğinin parasal gücüne dayanarak basınıma verdiği ilânlarda, vergi kaçakçılığının ve henüz vergilendirilmemiş kesimlerin varlığının, işverenlerce ikrarını tesbit etmekte ulusumuz güçlük çekmeyecektir.

Bu nisbî ikrarı, işverenler açısından daha da yaygınlaştırmak mümkündür.

Ekonomik ve sosyal bünyemizi kemirerek bunalıma sürükleyen enflasyona ve yoğunlaşan işsizliğe karşı, TÜRK-İŞ, yıllardır tüm çevrelerin dikkatini çekmekte, özenle ve ısrarlı görevini yaparken, ödün vermez işveren çevreleri bu gidişe seyirci kalmışlar ve adeta bu gidişi körükleyerek kısa vadeli çıkarları için yararlanmak istemişlerdir.

Bu konuda sorumlu tutulamayacak ve suçlanamayacak tek kuruluş TÜRK-İŞ'tir.

Ekonominin düzenlenmesinde ve siyasetin yürütülmesinde yıllardır TÜRK-İŞ'in uyarılarını dikkate almak istemeyen ve egemen davranmak isteyen bazı işveren çevreleri sorumluluğu yükleyecek yeri boşuna aramamalı, ülke sorunlarının bütünlük içinde ve ulusumuzun çalışan ve üreten kesimlerinin yani işçi hareketinin geniş katkısıyla ve katılımıyla çözümlenebileceğini kabul etmelidirler.

KARAMSAR OLAMAYIZ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, yalnız işçi sınıfının sorunlarına değil, demokrasimizi tehdit eden bütün iç ve dış tehlikeleri bertaraf edebilmek için ülke sorunlarına bir bütün olarak bakmaktadır. Olayları Anayasamız açısından değerlendirmekte ve önerilerini özgürlükçü demokrasinin kurallarına göre yapmaktadır.

Yönetim Kurulumuz, devletimizi içten ve dıştan tehdit eden bütün tehlikeleri önleyebilmek için alınan ve alınmakta olan önlemleri desteklemektedir. Bu önlemlerin daha da güçlendirilmesiyle sıkıyönetimsiz olarak demokrasimizin işlerliğe kavuşturulmasını arzu etmektedir. Ülkemizin içinde bulunduğu bunalımdan çıkması, ve esenliğe kanuşması mümkündür.

Buna inanmak ve sahip olduğumuz değerleri iyi kullanmak, bu sıkıntıların üstesinden gelmek için yetecektir.

Bugün büyük bir sorun gibi görünen, genç nüfusumuzun hızla istihdama sokulması, Türkiye'mizi uygar ve çağdaş ülkeler seviyesinde kalkındıracak en önemli unsur olacaktır.

Bu sebeple, işsizliği önleyecek ve kalkınmayı hızlandıracak etkin önlemler alınmalıdır.

Karamsar değil, inançlı olmak gereklidir. Topyekûn millet olarak buna zorunluyuz.

TÜRK-İŞ Onbirinci Genel Kurulu, yurdumuzdaki bütün kuruluşlara örnek olacak bir olgunlukta sona erdi. Bir hafta süren çeşitli fikirlerin ve düşüncelerin tartışıldığı, acımasızca eleştirilerin yapıldığı bu büyük Kongre, yurdumuzdaki bütün kuruluşlara, hatta köklü siyasi partilerimize bile örnek olabilecek bir seviyede çalışmalarını tamamladı. Genel Kurul, aktif sendikacılığı bırakan Genel Başkan Sayın Halil TUNÇ'a yapılan eleştirilerin yanı sıra, büyük sevgi gösterilerine sahne oldu. TÜRK-İŞ'in, TÜRK-İŞ olarak Türk demokrasisine yaptığı katkıları bu büyük Genel Kurulla eşdeğerde tutmak, bana göre bir bakıma zorunludur. Genel Kurul'a katılan delegelerin kendi fikir ve düşünce yapılarında olmayan delegeleri büyük bir sabırla dinlemeleri bu genel kurulda en ufak bir olayın bile çıkmasına sebebiyet vermemeleri, demokrasi dostlarını sevindirmiş ve hiç kuşkusuz demokrasi düşmanlarını derin derin düşünmeye sevk etmiştir.

GENEL Kurulda son derece demokratik ve hür seçimler sonunda Genel Başkan Sayın İbrahim DENİZCİER'in Başkanlığında oluşturulan İcra Kurulumuzun yayınladığı ilk bildiriye hatırlamada yarar vardır. Bu bildiride, İcra Kurulumuz Atatürk ideallerine, Anayasaya ve çok partili demokratik hayata vaz geçilmez bağlılığı bir defa daha vurgulamayı ilk görev saymıştır. TÜRK-İŞ topluluğu kendi ilkelerine bağlılığın da tam bir şuuru içerisinde çalışmalarını bundan böyle de engin bir yurt severlik, devlet bütünlüğünü, millet bütünlüğünü koruma inanc ve felsefesi içerisinde sürdürecektir. TÜRK-İŞ, kurulduğu günden bu tarafa açıkça belirtmede yarar vardır ki, faşizme de, komünizme de, yoksulluğa da, cehalete de savaş vermiş, ilkelerinin hayata geçirilebilmesi için elinden gelen çabayı göstermiş, yurdumuzun en büyük sivil kuruluşlarının başında gelmektedir. TÜRK-İŞ, Onbirinci Genel Kurul'dan sonra da, demokrasimizin teminatı olmaya devam edecektir.

TÜRK-İŞ, ve TÜRK-İŞ'e gönül verenler bilmekte ve inanmaktadırlar ki, hür sendikacılık ancak ve ancak çok partili demokrasilerde vardır ve bu tür demokrasilerde yaşayabilir. TÜRK-İŞ Genel Kurulundan sonra başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak

üzere, Meclislerde temsil edilen siyasi partilerimizin yetkili organlarının ve temsilcilerinin TÜRK-İŞ topluluğuna karşı gösterdikleri ilgi elbette büyük manalar taşımaktadır.

Devletimizin tehlikelerle karşı karşıya bulunduğu, millet bütününün korunmasının her zamankinden fazla hayati önem taşıdığı bir dönemde, TÜRK-İŞ topluluğunun istikrarlı ve kararlı tutumu Türk demokrasisine gönül verenlere, siyasi hayatın vaz geçilmezliği ilkesine inananlara güven vermektedir. TÜRK-İŞ, bir taraftan yetki uyumsuzluklarını çözebilmek için, diğer taraftan askıda bulunan sözleşmeleri bitirebilmek için yoğun bir çalışma içerisine girmiş bulunmaktadır. TÜRK-İŞ İcra Kurulu ve Yönetim Kurulu, Türk işçisine hizmetlerin en tutarlısını sunabilmek, TÜRK-İŞ'e olan bu büyük güveni daima canlı tutabilmek için tam bir dayanışma ve birlikte çalışma şuuru içerisinde çalışmalarını yoğunlaştırmış bulunmaktadır. Nitekim, ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulunu oluşturan bütün başkanlar, ulu önder Atatürk'ün ebedi istirahatgâhını, Anıt - Kabir'i ziyaret ederek, Atatürk'e sarsılmaz bağlılıklarını

demokrasimizin teminatı: **TÜRK-İŞ**

Genel Başkan DENİZCİER'in şahsında ifade ederek, çalışmalarını tamamlamışlar, görüş ve düşüncelerini kamu oyuna bir bildiri ile açıklamışlardır. TÜRK-İŞ topluluğu yalnız iç bünyedeki bazı problemlerin çözümünü değil, uluslararası düzeydeki temaslarını da yoğunlaştırarak ülkemizin sıkıntılarına çare arama yolunu da tercih etmiş bulunmaktadır. Uluslararası Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonunun öncülüğünde Washington'da yapılan toplantılar bunun somut bir örneğidir. Kısaca belirtmek gerekirse, TÜRK-İŞ topluluğu bu Genel Kuruldan da güçlü olarak çıkmış ve demokrasimizin teminatı olmaya devam edeceğini dosta, düşmana ve bilcümle aleme göstermiştir. TÜRK-İŞ'in gelecekte yapacağı hizmetler programlanmaktadır. Görülecektir ki, bu hizmetleri sergileme fırsatı doğar doğmaz TÜRK-İŞ'e inananlar, daha da rahat nefes olabileceklerdir. Şimdi TÜRK - İŞ dışındaki işçilerimize bir görev düşmektedir. Bu büyük işçi kuruluşu içinde TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşlarla bütünleşmek. Türk demokrasisinin teminatı TÜRK-İŞ'in son Genel Kurulu da milletimizin özlem'ni çektiği huzurun ve barışın simgesi olmuştur, Hayırlı olsun...

İŞÇİLERİN YÖNETİME KATILMASI TARTIŞILDI

İşletmeler Bakanlığı ile Devlet Yatırım Bankası, Sümerbank Genel Müdürlüğü ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından ortaklaşa düzenlenen (KAMU KURULUŞLARINDA ÇALIŞANLARIN YÖNETİME KATILMASI SEMİNERİ) Ankara'da yapıldı.

BAŞBAKAN ECEVİT'İN MESAJI

Seminere bir mesaj gönderen Başbakan Bülent Ecevit, devlet kesiminde ileri ölçüde demokratik bir işletmecilik ve yönetim düzenine geçilmesinin, demokrasiye gerçeklik, yaygınlık ve derinlik kazandırırken, hakça gelir dağılımı sorununun çözümüne de olanak sağlayacağını söylemiştir.

TOPUZ'UN KONUŞMASI

Seminerde konuşan Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali TOPUZ, «Yönetimin, gerçekte bireylerin üretim araçlarıyla olan ilişkilerini, yaratılan hasılanın paylaşımını ve yeniden üretken sürece katılmasını tanımlayan bir yeni düzen önerisi olduğunu» söylemiş, «Bu önerinin özgün olan yanı, toplumda gelişme dinamiğinin, çalışanların aldığı kararlarla belirlenmesidir» demiştir.

BULUTOĞLU'NUN SÖZLERİ

«Sendikaların sadece ücret artışı isteklerinin emeği iktidara götüremeyeceğini» söyleyen İşletmeler Bakanı Kenan BULUTOĞLU, daha sonra özetle şöyle konuşmuştur :

«İşçinin yönetime katılması yasal düzenleme ile gerçekleştirilebilir. Bununla beraber bugün yürürlükte olan toplu sözleşme düzeninde sendikalar da yönetime katılma yolunda olum'u gelişmeler sağlayabilirler, bu amaçla toplu sözleşmelere işçi alınması ve işçi çıkarılması konusuna ilaveten, işyerinin yönetimi ve üretimin düzenlenmesi konusunda da işçi ve sendikalara yetki veren hükümler konulmasını isteyebilirler. Bu hükümlerin doğal sonucu olarak da işyerinde çalışanların gelirlerinin önemli bir kısmının işletmenin başarısına ve işçinin verimine bağlanmasını isteyebilirler.»

ERSOY : SOSYAL DEVLET İŞLEVİ YAŞAMA GEÇECEK

Seminerde, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy da bir konuşma yapmıştır. «Yönetime katılmayı, salt bir işletmecilik yaklaşımı ile, verimliliği arttıracak bir araç olarak düşünmediklerini» bildiren Ersoy,

endüstriyel
demokrasi
ve
işçilerin
yönetime
katılması
semineri
ankara'da
yapıldı

ECEVİT :
«KAMU
KESİMİNDE
DEMOKRATİK
İŞLETMECİLİĞE
GEÇİLMELİDİR...»

ANKARA'DA
DÜZENLENEN
SEMINERE
KATILAN
HÜKÜMET
ÜYELERİ
İŞÇİLERİN
YÖNETİME
KATILMASININ
YARARLI
OLACAĞINI
SAVUNURKEN,
İŞVERENLER
BU
GÖRÜŞE
KARŞI
ÇIKTI...

İŞÇİLERİN YÖNETİME KATILMASI SEMİNERİ

konuyu «Endüstriyel demokrasinin bir gereği olarak, sosyal devlet işlevini yaşama geçirecek bir araç olarak ele alıyoruz» demiştir.

ERSOY, daha sonra özetle şunları söylemiştir :

«Yönetime katılma, toplu - iş sözleşmesi düzenine geçişimizin 15 yılı aştığı günümüzde, toplu iş sözleşmesi düzenine alternatif olarak getirilmektedir. Toplu iş sözleşmesi düzeni ile birlikte, tabana dayalı gerçek sendikacılığı geliştirecek bir düzenleme olacaktır.»

TİSK KARŞI ÇIKIYOR

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İBRAHİMOĞLU ise, «kamu kuruluşlarında çalışanların yönetime katılması semineri» dolayısıyla verdiği demeçte, «Ülkenin en ağır ekonomik ve sosyal sorunları ortada dururken, işçinin yönetime katılması ve öz-yönetim ile uğraşılması zaman ve kaynak savurganlığıdır» demiştir.

İBRAHİMOĞLU demecinde, «ekonominin bir çıkmaza girdiğini, enflasyonun görülmemiş ölçüde arttığını, döviz darboğazının aşılamadığını, sanayi sektöründe üretimin yarı kapasitenin altına düştüğünü ve işsizliğin doruk noktasına çıktığını» öne sürmüştür.

TÜRK-İŞ'İN ELEŞTİRİSİ

Çalışanların yönetime katılmalarıyla ilgili TÜRK-İŞ görüşü ise, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE tarafından şöyle açıklanmıştır :

«TÜRK-İŞ'in 24 ilkesinden biri olan altıncı ilke, işçilerin çalıştıkları işyerlerinde etkin biçimde yönetime katılmasını öngörmektedir.

1978 Temmuz ayında Hükümetle TÜRK-İŞ arasında imzalanan toplumsal anlaşmanın altıncı maddesi de, yönetime etkin biçimde katılmanın kurallarını tesbit ve yöntemi geliştirme yükümlülüğü «TÜRK-İŞ'le Hükümet arasında paylaşılacaktır» şeklinde ifadesini bulmuştur.

Özetle belirttiğimiz her iki ilke ve tedbirden de anlaşılacağı gibi, çalışanların yönetime katılması konusunda çalışanlar adına taraf, sadece TÜRK-İŞ'tir. Ama, İşletmeler Bakanlığının öncülüğünde, 1979 MAYIS ayının son haftasında Ankara'da düzenlenen bu seminere oturum başkanı, tebliğ sahibi ve tartışmacı olarak DİSK'ten çok daha fazla kimsenin çağırıldığı esefle müşahade edilmiştir.

Oysa DİSK, çalışanların yönetime katılması konusunda, «Burjuvanın oyunudur...» demekte ve Marksist Felsefede işyeri yönetimine katılmak değil, ülkenin tüm yönetimine sahip çıkmak görüşünü savunmaktadır.

Kamuya yansımış bu resmi görüşe rağmen, bu fikir sahiplerinin seminere davet edilmesiyle neyin kanıtlanmak istendiği anlaşılamamıştır.

Çok iyi niyetlerle teşebbüs edildiğine inandığımız KİT'lerde çalışanların yönetime katılmasıyla ilgili bu seminer, yukarıda değindiğimiz görüş sahiplerinin de gayretiyle amacından saptırılmış ve özgürlükçü demokrasiyle hiçbir ilişkisi olamayacak çarpık bir sonuca varılmıştır. Seminer boyunca olanlarla doğan sonucu paylaşmamıza imkân yoktur. Biz, TÜRK-İŞ olarak işçilerin işyeri yönetimine etkin biçimde katılmasıyla ilgili konuda tamamen demokrasi yöntem ve inançları içinde Batı Almanya örneğinin ülkemize uyarlanmış biçimini savunuyor ve bu konudaki en demokratik sistemin bu olacağını bir kere daha tekrarlamak istiyoruz.»

TÜRK-İŞ'İN
DÜZENLEDİĞİ
YÖNETİME
KATILMA
SEMİNERİNDE
O ZAMANKİ
GENEL BAŞKAN
TUNÇ
KONUŞURKEN

Günümüzde kadın artık sadece evinin işleriyle uğraşıp, analık görevi yaparak üretime dolaylı olarak katkısı olan kimse olmaktan çıkmış, bu işlerinin yanında doğrudan doğruya üretim işlevinin içine girmiş bulunmaktadır. Özellikle makinanın sanayie girdiği 19. yüzyılın Avrupa yalın kapitalist ekonomi sistemi içinde kadın işgücü, maliyetinin düşük olduğu varsayımı ile kadının üretim işlevinde önemli yer aldığını görmekteyiz. Ve kadın işgücünün alabildiğine sömürüldüğüne tanık olmaktadır .

Ancak, gerek uluslararası kuruluşların ve gerekse ulusal kuruluşların etkisiyle kadın işgücüne saygılı olmak gereğine önem verilmeğe başlandı. Bu nedenle ülkemizde de, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin (1948) temel ilkelere uygun olarak Anayasamızın 12. maddesinde, «Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir.» hükmü, 43. maddesinde «Kimse yaşına, gücüne ve cinsiyetine uygun olmayan bir işte çalıştırılmaz. Çocuklar, gençler ve kadınlar, çalışma şartları bakımından özel olarak ko-

kadının çalışma hayatımızdaki yeri

Dr. Faruk ANDAÇ

runur.» hükmü yer almıştır.

Yine İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin «Eşit işe eşit ücret» ilkesine uygun olarak Anayasamızın 45. maddesinde, «Devlet, çalışanların, yaptıkları işe uygun ve insanlık hakkına yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlama-larına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.» denilmekle kadın işgücü ücreti ile erkek işgücü ücreti arasında, yapılan işin niteliği değişmediği takdirde, herhangi bir ayırım yapılamayacağı belirtilmiş oluyor. Zaten yasalarımız da bu anayasal çalışan kadın hakları sınırları içinde kadınların korunması ve desteklenmesi için bazı hükümler taşımaktadır. Ancak, bunların yeterli olup olmadığı ve uygulamada aksayıp aksamadığı tartışılabilir.

Öte yandan, konuya kantitatif yönden bakıldığında, ülke nüfusumu-

zun (1975 nüfus sayımlarına göre toplam nüfus 40.197.670 dir.) % 50,8 ni (20.417.200 kişi) erkekler ve % 49,2 ni (19.780.470 kişi) kadınlar oluşturmaktadır.

Kadın nüfusun içinden (5.912.919 kişi) faal nüfus içinde görebilmek teyiz. Yani bu da toplam faal nüfusumuzun (toplam faal nüfus 16.349.380 kişi) % 36,1'i kadardır. Demek ki, ülkemizde ortalama olarak çalışan her üç kişiden biri, kadın işçidir. Böylece ülke üretim işlevine kadının etkisinin ne denli boyutlarda olduğunu görebilmekteyiz.

Kadınların çalışma hayatımızda daha etkin hale getirilmesi, noksan istihdam ekonomi düzeyinde olan, işsizlik sorununun henüz çözülmemediği ülkemizde, kadın işgücünden yararlanmanın ve kadın işgücünün ülke üretim kaynaklarında etkinliğinin artırılmasının gerekli olup olmayacağı ayrı bir tartışma konusudur.

Ancak, bilinen bir gerçek vardır ki, kadın işgücüne her ne kadar gerek duyulmaktaysa da, noksan istihdam düzeyindeki bir ekonomide bu işgücünün istismar edilme ihtimali çok fazla olup, yasaların ve uygulamada sendikaların konu üzerine hassasiyetle eğilmeleri gerekmektedir.

ADALET PARTİSİ GENEL BAŞKANI DEMİREL TÜRK - İŞ'İ ZİYARET ETTİ

AP GENEL
BAŞKANI
DEMİREL,
TÜRK-İŞ'İ
ZİYARETİNDE
DENİZCİER'LE
BERABER
GÖRÜLÜYOR...

ADALET PARTİSİ Genel Başkanı Süleyman Demirel beraberinde Genel Başkan Yardımcıları Saadettin BİLGİÇ, Ali Naili ERDEM, Barış KÜNTAY ve Hüseyin ÖZALP ile AP Millet Meclisi Grup Başkan Vekili Turgut TOKER ve AP Cumhuriyet Senatosu Grup Başkanı Ömer UCUZAL olduğu halde, TÜRK - İŞ Genel Merkezine gelerek Genel Başkan İbrahim DENİZCİER ve İcra Kurulunun öteki üyelerini kutlamış ve kendileriyle bir süre görüşmüştür.

SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı ve Ankara Milletvekili Musta-

fa BAŞOĞLU ile TÜRK-İŞ eski Teşkilâtlandırma Genel Sekreteri ve Samsun Milletvekili Ethem EZGÜ'nün de hazır bulunduğu bu görüşmeye TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE, Genel Mali Sekreter Ömer ERGÜN, Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Orhan ERÇELİK ile Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR'de katılmışlardır.

AP Genel Başkanı DEMİREL, bu görüşme sırasında basın mensuplarına hitaben, çeşitli işçi sorunlarını da kapsayan bir konuşma yapmış, müteakiben şunları söylemiştir :

«— TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına seçilen Sayın DENİZCİER'i ve kendisiyle beraber yönetime seçilen arkadaşları tebriğe geldik.

TÜRK-İŞ, Türkiye'de rejimin müessesesidir. Hür rejim varsa, hür sendika vardır. Türk-İş, hürriyeti suistimal etmeyen, kötüye kullanmayan işçi haklarını hürriyet içersinde arayan, işçinin en güçlü ve milliyetçi kuruluşudur.

TÜRK-İŞ'in bölünmesine hiç bir zaman razı olmadık. Gücünü kaybetmesine de hiç bir zaman razı olmadık. TÜRK-İŞ'in partilerüstü takip etmiş olduğu siyaset, başarıyla uygulanmıştır.»

DENİZCİER'İN SÖZLERİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER de Demirel'in bu konuşmasından sonra, işçi sorunlarının hallinde ve ülke sorunları karşısında eskiden olduğu gibi, bundan sonra daha büyük bir çaba gösterileceğini belirtmiş ve şunları söylemiştir :

«— Biz, arkadaşlarımla vazifeye yeni başladığımız bu günlerde tüm işçi sorunlarını iyi bilmemize rağmen yeni bir çalışma programı hazırladık, bugün sosyal ve ekonomik sorunlar bakımından geniş çapta sıkıntılı bir dönemde olduğumuzu biliyoruz. Bu itibarla hazırlayacağımız yeni programda ülke sorunlarını da dikkate alacak biçimde meselelerimizi kamuoyuna en geniş biçimde açıklayacağız. Sizin de belirttiğiniz gibi TÜRK-İŞ bugüne kadar olan partilerüstü tutumunu bugünden sonra da devam ettirecek olmakla birlikte meselelerimizin hallinde tüm siyasi partilerle iyi bir diyalogun içinde bulunmayı da arzuluyoruz. Tüm partilerle dostça münasebetler kurulması, tüzüğümüzde de yer almaktadır. Bu itibarla iktidarda olduğu gibi zaman zaman muhalefet partileri ile de her an işbirliği yapma vı arzulamaktayız.»

sosyal güvenlik

bu müesseseye sahip çıkınız...

OSMAN
NURİ TEKMAN

TÜRK-İŞ
SOSYAL
GÜVENLİK
UZMANI

TÜRK-İŞ'in 11 inci Genel Kurulunda bir konuşma yapan ilk Çalışma Bakanı Ord. Prof. Dr. Sadı IRMAK, konuşmasının bir bölümünde Sosyal Sigortalara değinerek çok önemli sözler söyledi :

Bu sözlerin en önemli kısımlarını şöyle sıralayabiliriz :

«— Arkadaşlar, bu müesseseye sahip çıkmanızı istiyorum. Bu tamamile sizindir. Şu veya bu geçici çıkarlar için, şu veya bu gurubun geçici çıkarları için, bu müesseseyi, istikbalini tehlikeye atmayınız, atılmasına müsaade etmeyiniz.

— Arkadaşlar son beş on senedenberi çıkarılan kanunların matematiğe dayanmadığını, matematikle harp halinde olduğunu söylemek mecburiyetindeyim. Dünyanın hiçbir gücü matematiğin karşısında muzaffer olamaz.

— Onun için lütfen bu teşekkülleri bağrınıza basınız ve kendinizin hususî malınız olduğunu bilerek, kendi malınız ve canınız gibi koruyunuz.

— Onun için Hükümetlerin getirip, götürdüğü kanun lâyhalarını da TÜRK-İŞ'in yakından izlemesini ve matematik kanunlarına uygun mu, değil mi? Otuz sene sonrasına ne tesir yapar bu madde diye göz önünde tutulmasını isterim.»

TÜRK-İŞ, mevcut sistem içerisinde, Sayın IRMAK'ın görüşü yolunda çaba sarfetmektedir.

BUGÜN için TÜRK-İŞ, sosyal içerikli yasa tasarı ve tekliflerin Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmesi sırasında, görüşü alınmak üzere çağırılmış ise, orada

görüşünü açıklayabilmekte veya yine aynı Komisyonca, bu tür yasa tasarı veya teklifleri için yazılı görüşü istenilmişse yazı ile görüşü bildirilmektedir.

TÜRK-İŞ'in görüşü, bu komisyon üyesi Milletvekilleri tarafından benimsenirse bir Milletvekili tarafından, bu hususta verilecek bir önerenin kabulü ile değer kazanmaktadır.

BU komisyonun dışındaki komisyonlara TÜRK-İŞ çağırılmadığı için başka komisyonlarda ve umumi heyetteki ilâvelerde bir görüş bildirmesi, mümkün olmamaktadır.

NİTEKİM böyle bir durumda yasalaşmış olan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 60 ıncı maddesine 2167 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen (F) bendinin sondan ikinci fıkrasındaki madde numaraları arasına (20) nci maddenin girmesiyle «Bu kanunun 20, ... maddelerine göre hesaplanacak sürekli işgörmezlik, tahsisleri Ereğli Kömürleri İşletmesi Müessesesinde çalışan MÜNAVEBELİ (gruplu) işçiler için orta'ama kazancın İKİ KATININ yüzde yetmiş yıllık gelir olarak kabul edilir» şeklini alan hükmü, Sayın IRMAK'ın haklılığına en bariz bir örnek teşkil eder.

BU maddenin uygulandığını zannetmemekteyiz. Ancak fıkra da bahsedilen münavebe'li işçilerin sürekli işgöremezlik gelirlerine esas olan ortalama günlük kazançlarının 360 katı üzerinden hesaplanan sürekli işgörmezlik gelirlerinin, açılacak bir dava ile iki katına çıkarılmasının mümkün olduğu kanısındayız.

GÖSTERGE tablosunun getirilmesi de, Sayın IRMAK'ın görüşüne ikinci bir örnek olarak verilebilir.

ŞÖYLEKİ, prim veya keseneğin alınmasının göstergeye bağlandığı bir sistemde, aylığın da göstergeye göre bağlanması tabiidir. Zira katsayının artması ile, katsayıya göre aylıklar artarken, diğer taraftan prim ve kesenekler tutarı da aynı oranda artmaktadır. Fakat prim alınması göstergeye bağlanmadan, aylık hesabına gösterge uygulanması halinde, katsayı yükselmesi ile aylıklar artacak; buna karşın prim gelirinde hiç bir artış olmayacaktır.

AYRICA göstergeye baz olan en düşük derece ve kademenin asgarî ücrete göre düzenlenmesi ve buna göre yeniden düzenlenen gösterge rakamlarına göre eski aylıkların artırılması halinde de, eski aylıkların hepsinde artış olmasına karşın prim gelirlerinde ancak eski asgarî ücret ile yeni asgarî ücret arasındaki kazançlar ile eski tavan ücretle yeni tavan ücret arasındaki kazançlardan bir prim artışı olacak; ama yeni asgarî ücret ile eski tavan arasındaki ücretlerden bir prim artışı olmayacaktır.

BURADA ayrıca, asgarî ücretin yeniden tesbiti sonucu yeniden düzenlenen gösterge tablosunun uygulanmağa başladığı tarihten önce aylık talep edenler ile bu tarihten sonra aylık talep edenler arasında, sonra talep edenler aleyhine bir durum olduğunun da belirtilmesinde fayda görürüz.

BUGÜNKÜ sistemde, sosyal içerikli yasalarda bir derece daha ileri ve etkinliğinin olacağını umduğumuz, Bakanlar Kurulu'nun 15.7.1976 tarih 7/12224 sayılı kararıyla kurulan ve bir danışma kurulu olan «Sosyal Güvenlik Kurulu»nda da, TÜRK-İŞ çağrıldığı toplantılarda gündemdeki konularla ilgili görüşünü bildirme olanağını bulmakta idi.

NE var ki, görüşümüze göre bu kurul gayesine uygun teşekkül ettirilmemiştir. Zira, bir teknisyen olarak bu kurula görüş bildirecek bir üyenin «Ben Bakanıma ters düşen görüş bildiremem» şeklindeki zihniyeti bunu açıkça ortaya koymuştur. Bu kurula «çalışan ve çalıştırılanlar ile Üniversite temsilcilerinin de katılmasının» gerçekçi olacağı kanısındayız.

BUNDAN da öte, artık en çok işçiyi temsil eden TÜRK-İŞ'in sosyal içerikli yasalarda etkin olabilmesi için, eşit sayıda işçi ve işveren temsilcileri ile Devlet ve Üniversite temsilcilerinden oluşacak ve alacağı kararları politikacıların etkisinden uzak ve parlamentoda büyük ölçüde değiştirilemeyecek bir «Sosyal Güvenlik Kuruluşları Meclisi»nin yasal olarak kurulmasında zaruret görmektedir.

ICFTU ve TÜRK-İŞ WASHINGTON'DA IMF TOPLANTILARINA KATILDI

TÜRK-İŞ'in talebi ve Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU'nun girişimleri ile eski Genel Başkan ve Kontenjan Senatörü Halil TUNÇ'un başkanlığındaki bir TÜRK-İŞ Heyeti geçtiğimiz ayın son günlerinde Birleşik Amerika'ya giderek, IMF üst düzey yöneticileriyle görüştüler.

WASHINGTON'daki IMF merkezinde düzenlenen bu resmi toplantıda gerek ICFTU Genel Sekreterinin gerek diğer delegelerin ve gerekse TÜRK-İŞ Heyeti Başkanı TUNÇ'un IMF yöneticilerine verdikleri izahat büyük ilgi ile karşılanmıştır. IMF Başkanı ve Genel Müdürü Jacques De Larosiere Otto KERSTEN ve TUNÇ'un bu izahlarından Türkiye hakkında yeni yeni ve değerli bilgiler edindiğini belirterek, Türkiye'ye kredi açma konusunda katı kurallara sahip olmadıklarını belirtti. Larosiere Türkiye'nin ihtiyacı bulunan acil yardımın sağlanması konusunda düzenlenen Paris toplantılarından da olumlu sonuçlar beklediklerini kaydetti.

ICFTU GENEL SEKRETERİ
KERSTEN,
TÜRK - İŞ
GENEL KURULUNU DA
YAKINDAN İZLEMİŞTİ (YANDA)
TÜRK-İŞ ESKİ
GENEL BAŞKANI
TUNÇ, KERSTEN'LE
BERABER
IMF BAŞKANI İLE
GÖRÜŞTÜ (ALTTA)

23 MAYIS günü IMF'nin Washington'daki Genel Merkezinde yapılan bu toplantı ülkemiz açısından çok olumlu geçmiş ve görüşmeler 7 saat sürmüştür. Toplantıya katılan ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN'den başka, ICFTU Ekonomik ve Sosyal Komisyonu Sekreteri C. WRIGHT, İsveç Sendikaları Konfederasyonu (LO) Araştırma Bölümü Başkanı ve ICFTU Ekonomi ve Sosyal Komisyon Başkan Vekili C.E. ODHNER, Federal Almanya Sendikalar Birliği (DGB) Dış İlişkiler Bölümü Başkanı E. Kristoffersen, Kanada İşçi Sendikaları Konfederasyonu (CLC) Dış İlişkiler Müdürü J. Harker, Amerikan Otomobil İşçileri Sendikası (UAW) Washington Bölge Temsilcisi N. VEINBERG, Türkiye'deki ekonomik koşullar itibarıyla IMF'in özellikle 2 Mart 1979 tarihinde kabul ettiği yeni yol gösterici ilkeler doğrultusunda Türkiye'ye ivedi yardımda bulunmasının büyük önemine işaret etmişlerdir.

TÜRK Heyetine başkanlık eden eski Genel Başkan Halil TUNÇ da devamlı surette tavsiye ve öğütlerle bir ülke ekonomisinin istikrara kavuşturulması-yacağına dikkati çekmiş, bu nedenlerle IMF'in daha fazla gecikmeden Türkiye'ye gerekli ekonomik yardımı sağlamasını istemiştir.

IMF BAŞKANININ SÖZLERİ...

BU resmi toplantı sırasında ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN ve TÜRK-İŞ Heyeti Başkanı Halil TUNÇ'u kabul ederek kendileri ile görüşen IMF Başkanı ve Genel Müdürü Jacques De Larosière, Türkiye'ye yardım konusunda söylentilerin aksine katı olmadıklarını belirtmiş ve özellikle Paris'de başlayacak olan Türkiye'ye kredi yardım koşulları konulu toplantıdan ümitli olduklarını bildirerek, şunları söylemiştir :

«TÜRKİYE ile IMF arasındaki resmi görüşmeleri, yakından izlemekteyim. Buna ilaveten, işçi kesimini temsilen sizlerin buraya kadar gelerek, şahsen çok önemli saydığım bazı noktalarda görüşlerinizi açık yüreklilikle aktarmanız, bize ayrı bir memnuniyet vermiştir.

BİR ülke, içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılardan ancak tüm kesimlerin fedakârlığı ve elele verip çalışması ile kurtulabilir. Hiçbir ülkeye olmadığı gibi, Türkiye'ye de içinde bulunduğu bu sıkıntılı dönemde, kredi verme konusunda katı görüşlerimiz yoktur. Ancak IMF olarak uymamız gerekli bazı kurallarımız bulunmaktadır. Bu cümleden olarak genellikle bir program olmadan, IMF'in hiçbir ülkeye yardım olanakları sağlaması söz konusu olamaz. Bununla beraber, 30 Mayıs'da Paris'de Türkiye'ye yapılacak yardım konusundaki görüşmelerden olumlu sonuçlar alacağımızı ifade etmek isterim.

ANCAK işçi kesimi olarak sizler, ülkenizin ekonomik ve sosyal hayatında, Washington'daki bu toplantıya katılarak gösterdiğiniz sorumluluğu ve duyarlılığı sürdürdüğünüz sürece, başarıya ulaşacağınıza güven duymamak elde değildir. Sizinle yaptığımız bu görüşmede, fikirlerinizden ve önerilerinizden çok yararlandığımı belirtmek istiyorum.»

OTTO KERSTEN'İN SÖZLERİ...

IMF üst düzey yöneticileriyle yapılan bu görüşmelerde konuşan ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN, IMF'in çoğu kez mali ve para politikalarına ağırlık vermek suretiyle kredi ihtiyacı olan ülkelerin sorunlarına gerekli önemi veremediğini söylemiştir. Bu nedenlerle yardım bekleyen ya da yardım alan ülkelerin, başta işçi kesimi olmak üzere, büyük çoğunluğu ile güç koşullar içine itildiğini öne süren KERSTEN, bunun en iyi örneğinin Türkiye'de görüldüğünü vurgulamıştır.

IMF'in yeni bir politika ve uygulama yöntemi belirlemesinin kaçınılmaz olduğunu da sözlerine ekleyen ICFTU Genel Sekreteri, konuşmasına devamlı demiştir ki :

KERSTEN
VE
TUNÇ'LA
GÖRÜŞEN
IMF
BAŞKANI
TÜRKİYE'YE
KREDİ
VERİLMESİ
KONUSUNDA
KATI
OLMADIK-
LARINI
BİLDİRDİ...

TÜRK-İŞ,
ICFTU/IMF
TOPLANTISI
KONUSUNDA
HÜKÜMETE
RAPOR
VERDİ...

«ÖZELLİKLE gelişmekte olan ülkeler dünya petrol krizi ve ihracat kotaları gibi nedenlerle zaman zaman dış ödemeler dengesinde büyük açıklarla karşılaşmaktadırlar. Bunun için son yıllarda değişen dünya ekonomik koşulları çerçevesinde, IMF'in de kendini yenilemesi ve 2 Mart 1979 tarihinde kabul ettiği yeni yol gösterici kredi ilkelerini uygulamaya koyması gereklidir. Ve bu uygulamaya fırsat elde iken, öncelikle Türkiye'den başlanmalıdır.»

TUNÇ'UN SÖZLERİ...

IMF Başkanı ile yapılan görüşmede TÜRK-İŞ'in ve dolayısıyla Türk işçi kesiminin görüşlerini dile getiren Halil TUNÇ ise, şunları söylemiştir :

«KÖTÜ ekonomik koşullar yanında IMF'in Türkiye'ye kredi olanağı sağlamakta gecikmesi, vahim sonuçlar doğurabilecektir. Zira, ekonominin sıhhatli biçimde işlerlik kazanamaması, ülkemizdeki anarşik ortamın ve terörist hareketlerin de gelişmesine yol açmaktadır. Ekonomik istikrarın sağlanması amacıyla IMF'in yapacağı yardımı geciktirmesi, uluslararası diğer kredi kuruluşlarını da yardım konusunda etkilemektedir.

OYSA IMF reel gelir düzeyinin yükseltilmesi, dengeli ve istikrarlı bir kalkınma ortamının sağlanmasını teminde ana tüzük hükümleri ile yükümlüdür. Türkiye'de bu istikrarın gecikmesi işçi kesimini de etkilemektedir. Tüm bu nedenlerle IMF'in 3-4

aylık bir süre için dahi olsa, Türkiye'ye ekonomik anlamda nefes alma olanağı sağlaması zorunludur. Bugünkü koşullarda musluk, IMF'in elindedir. IMF ile Türkiye görüşmelerinin bu anlamda ele alınıp değerlendirilmesi en büyük arzumuzdur.»

SONUÇ :

ICFTU ve onun bir üyesi olan TÜRK-İŞ'le IMF arasında yapılan resmî görüşmelerle ilgili bu gelişmeler, TÜRK-İŞ Heyeti Başkanı Halil TUNÇ tarafından TÜRK-İŞ İcra Kuruluna intikal ettirilmiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu'da, görüşüğü bu gelişmeleri, çeşitli açılarından değerlendiren ayrıntılı bir rapor halinde Başbakan ECEVİT'e iletmıştır.

TÜRK-İŞ IMF ile bu görüşmelere başlarken, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan ve döviz darboğazından bir an önce kurtulabilmesini ve Türk ekonomisinin gerekli işlerliğe kavuşturulabilmesini amaçlamıştır. TÜRK-İŞ, yatırımlara etkinlik kazandırılması ve ekonomik tikanıklığın giderilmesini işçi kesimi adına bir görev saymaktadır.

BU nedenle, TÜRK-İŞ İcra Kurulu gerçekleştiren WASHINGTON görüşmeleri sırasında IMF'in en yetkili şahsı olan Başkan Jacques De Larosiéren'in Türkiye için olumlu konuşmasına yol açacak düzeydeki bu girişimlerden ötürü, ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN'e bir teşekkür mesajı göndermiştir.

ANKARA GAZETECİLER CEMİYETİ YÖNETİCİLERİ TÜRK - İŞ'i ZİYARET ETTİ

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkeçi ve Yönetim Kurulu üyeleri 10 Mayıs günü TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ettiler.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizci ve İcra Kurulu üyelerini kutlayan Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Cenkeçi, TÜRK-İŞ'in en büyük işçi kuruluşu olarak bugüne kadar sürdürdüğü tarafsız politikayı överek, artık az rastlanan bu gibi kuruluşlara ülkenin ihtiyacı olduğunu ifade etti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizci ve İcra Kurulu üyeleri de daha sonra Ankara Gazeteciler Cemiyeti Merkezine giderek Cemiyet Başkanı Cenkeçi ve Yönetim Kurulu üyelerine iadei ziyarette bulundular.

M.H.P. GENEL BAŞKANI TÜRKEŞ TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ

M.H.P. Genel Başkanı Alpaslan TÜRKEŞ, TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ederek, Genel Başkanlığa seçilen İbrahim DENİZCİER ve İcra Kurulu üyelerini kutladı.

M.H.P. Genel Başkanı TÜRKEŞ, bu görüşme sırasında yaptığı konuşmada, «Biz Türk işçisinin sorunlarını yakından izliyoruz. Özellikle iş kolları sayısının 16 ya indirilmesi ve her iş kolunda tek ve milli tip sendikacılık ilkesinden yanayız. Türk işçisini devletin ve rejimin teminatı olarak görüyoruz. TÜRK-İŞ'in Sayın DENİZCİER Başkanlığındaki yeni yöneticilerini işçi sorunlarının hallinde büyük meseleler beklemekle beraber, bu yeni yönetici kadronun başarılı olacağına inanıyoruz. Kendilerini her zaman destekliyeceğiz.» demiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER de buna karşı yaptığı konuşmada, işçi sorunlarının

MHP GENEL
BAŞKANI TÜRKEŞ,
TÜRK-İŞ
YÖNETİCİLERİNİ
KUTLADI

halli konusunda ve ülke sorunlarına bakış açısında TÜRK-İŞ'in hiçbir zaman tavizkâr davranmıyacağını belirtmiştir. DENİZCİER, TÜRK-İŞ'in meseleleri sokağa dökülmekle değil, öncelikle karşılıklı diyalog içinde çözümlemeyi amaç bildiğini de sözlerine eklemiştir.

FEYZİOĞLU DENİZCİERİ KUTLADI

Cumhuriyetçi Güven Partisi
Genel Başkanı Turhan FEYZİ-
OĞLU, Genel Kuruldan sonra

TÜRK-İŞ Genel Merkezini zia-
ret etti.
Beraberinde C.G.P. Genel Başı

kan yardımcıları Ferit MELEN
ve Orhan ÖZTRAK olduğu hal-
de TÜRK-İŞ'e gelen FEYZİOĞLU
Genel Başkan DENİZCİER'i ve
TÜRK-İŞ İcra Kurulunun öteki
üyelerini içtenlikle kutladı.

FEYZİOĞLU bu görüşme sıra-
sında TÜRK-İŞ'in ülke içinde ve
ülke dışında gurur verecek dav-
ranışlarda bulunduğunu ve Türk
işçisinin meselelerini hallerder-
ken, milli sorunlara ağırlık ver-
miş olmasının daima övgü ile
karşılandığını belirtti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı DE-
NİZCİER, Feyzioğlu'nun TÜRK-İŞ
hakkındaki bu güven verici
sözlerine teşekkür etti ve kendi-
lerinden işçi sorunları ile ilgili
meselelerde yardımcı olmalarını istedi.

kapaktaki **TARIM** konu : **VE** **ORMAN** **İŞÇİLERİNİN** **ASGARİ** **ÜCRETİ** **SAPTANDI**

RESİMDE
ASGARİ ÜCRET
KOMİSYONUNDA İŞÇİ
KESİMİNİ TEMSİL EDEN
TÜRK-İŞ HEYETİ GÖRÜLÜYOR

BİR
HAZİRAN
İTİBAREN
YÜRÜRLÜĞE
GİREN
YENİ
ASGARİ
ÜCRET
160
LİRA
OLARAK
BELİRLENDİ
16
YAŞINDAN
KÜÇÜKLER
İSE
105
LİRA
ALACAK
ŞİDE :
«BU
ÜCRET
DÜŞÜK
OLMAMAKLA
BERABER
YETERLİ DE
DEĞİLDİR.»

Tarım ve Orman işyerlerinde çalışanların yeni asgarî ücretlerini saptayan komisyon, çalışmalarını 30 Mayıs günü tamamladı ve bu işkolunda çalışanların asgarî ücretini 160 liralık olarak ilan etti. Bu rakam, bundan önceki asgarî ücretten yüzde 77,8 daha fazla.

İlk toplantısını 15 Mayıs günü Bölge Çalışma Müdürlüğünde yapan komisyona işçi kesimini temsilen TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE Başkanlığında bir TÜRK-İŞ heyeti katıldı. Çalışma Genel Müdürü İbrahim TEKELİOĞLU'nun yönettiği asgarî ücret tesbit komisyonundaki TÜRK-İŞ heyetinde Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR, Genel Teşkilât İndirgeme Sekreteri Orhan ER-ÇELİK, DYF-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Şerafettin AKOVA, Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Zeynel IRMAK ve Teksif Sendikası Genel Sekreteri Vahap GÜVENÇ katıldı. Daha sonraki toplantılara ise; Likat-İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet

KURT ile Teksif Genel Başkanı Şevket YILMAZ da iştirak ettiler.

İlgili Bakanlıklar, DPT temsilcileri ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Sekreterinin üye olarak katıldıkları Komisyonda Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet YOLUÇ, işveren kesimini temsil bulund.

Bu ilk toplantıyı bir konuşmayla açan Çalışma Genel Müdürü İbrahim Tekelioğlu, özetle şunları söyledi :

«TARIM Asgarî Ücret Komisyonundaki bu ilk toplantımızda ve bunu izleyen toplantılarımızda önce tarım asgarî ücretlerini ilgilendiren ilkeleri yönetmelik esaslarına göre tesbit etmiş olacağız. Tesbit edeceğimiz ilke ve yöntemlere göre tarım işçilerinin asgarî ücretlerini de saptamış olacağız. Tesbit edeceğimiz bu asgarî ücretin, tarım işçilerimizin sahip oldukları ekonomik ve sosyal haklarının bugünkü orana biraz daha ileriye götürüleceğine inanıyoruz.»

ŞİDE'NİN SÖZLERİ...

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE de, komisyonda yaptığı konuşmada yöntemlerle fazla vakit geçirmeden kamuoyunda merakla beklenen tarım işkolu asgarî ücretlerinin bir an önce tesbit edilerek Haziran ayı başından itibaren yürürlüğe girmesini temenni ettiklerini belirtmiş ve şunları söylemiştir :

«TARIM ve Orman işçimize ulaşacak olan bu asgarî ücretin tesbiti bir süreden beri kamuoyumuzda merakla beklenmektedir. Bilindiği gibi ülkemizde tarım alanında çalışma başlamış ve tarım işçileri halen ken dileri için tesbit edilecek asgarî ücreti işbaşında iken beklemek durumundadırlar. Sanayi ve hizmet kesiminde tesbit edilen asgarî ücretten hemen sonra, ele alınmasını ve kısa sürede yürürlüğe girmesini beklediğimiz bu asgarî ücret, aynı zamanda bir süre önce alınmış e-

ekonomik önlemlere karşı alınması beklenen sosyal önlemler için de çok önemli bir adım teşkil edecektir. Bu itibarla ayrı bir değer taşımaktadır.

BİZİM TÜRK-İŞ olarak görüşümüz, değerli komisyonun çalışmalarını aralıksız sürdürmesi, bu ay içinde çalışmalarını mutlaka tamamlaması, 30 Mayıs tarihine kadar Resmi Gazete'de ilân edilmek suretiyle 1 Haziran 1979 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi, tarım işçisinin tarlada iken, hasat başında uğraş verirken yeni asgari ücretine kavuşturulması ayrıca bir insanlık borcu haline de gelmiştir. Bunun yerine getirilmesini istiyoruz. Önümüzde çok kısa süre önce yapılmış bir örnek var. Tarım asgari ücretini bu örneğe dayanarak, yöntemlerle fazla vakit kaybetmeden tesbitini öneriyor, çalışmaların hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.»

YOLUÇ'UN SÖZLERİ

Komisyonunda işveren kesimi adına konuşan TİSK Genel Sek

reter Yardımcısı Ahmet YOLUÇ, «Tarım asgari ücretlerini tesbit objektif bir modele göre yapılmalı, iş kanununda ve ilgili yönetmelikte öngörülen yeni faktörlere yer verilmemelidir. Unutulmamalıdır ki, çalışan tarım işçisi kadar tarım sektörü de korunmaya muhtaç ve layıktır.» demiştir.

ARTIŞ ORANI YÜZDE 77'Yİ AŞIYOR...

TARIM ve Orman kesiminde çalışan işçilerin asgari ücretlerini belirleyen Komisyonun 30 Mayıs günü yaptığı son toplantısını takiben düzenlenen törende konuşan Çalışma Bakanı Bahir ERSOY, bu işkolu için daha önce 90 lira olan asgari ücretin yüzde 77,8 oranında artırı olarak 160 liraya çıkarıldığını belirtti.

Çalışma Bakanı ERSOY, 16 yaşından küçük tarım işçilerinin asgari ücretinin ise, yüzde 82,6 oranında bir artışla 105 lira olarak saptandığını bildirdi. 16 yaşından küçük tarım işçilerinin bundan önceki asgari ücreti, 57,5 lira idi.

BAKANIN KONUŞMASI

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy tarım ve orman iş yasasının Bakanlar Kurulu gündeminde olduğu bir sırada asgari ücretin belirlenmesi için ayrı bir öneri gösterildiğini ve yoğun çalışmalar yapıldığını belirterek, şunları söyledi :

«TARIM ve Orman iş yasa taslağı Başbakanlığa sevk edilmiştir. Yakında parlamentoya sunulmasını bekliyoruz. Tarım ve Orman işçilerine asgari ücreti tesbit ettik diyoruz. Sosyal güvenliklerini sağladık ama, Tarım ve Orman işçisinin henüz resmen tarifi yok. Bu tarifi yapıldığı gün Tarım ve Orman iş yasasının çıktığı gün olacaktır. İşte o gün gerçek ten, tarım ve orman işçileri için iş hayatı yeni bir döneme girmiş olacaktır.»

SADIK ŞİDE'NİN KONUŞMASI

Düzenlenen imza töreninde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, saptanan ücretlerin 1 Haziran tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olacağını belirtti ve şöyle dedi :

«— Türkiye'nin gerçeklerine göre asgari ücret, düşük bir rakam olmamakla beraber işçi kesiminin kanaati odur ki yeterli bir rakam da değildir. Hele bundan vergi kesileceğini, sigorta primlerinin kesileceğini düşündüğümüz zaman, ele gelecek rakamın yeterli bir rakam olmadığına daha çok inanıyoruz. Temel ihtiyaç maddelerinde çok sorumsuzca olan artışlar yüzünden korkuyoruz ki, bugünkü ölçülere göre tespit ettiğimiz asgari ücretler çok değil, altı ay sonra geçerliliğini kaybedecektir. Bizi, bu sıkıntıya sokmaktadır. Temel ihtiyaç maddeleri fiyatlarında çift rakamların uygulanmasına artık ne pahasına olursa olsun, mutlaka son verilmelidir. Mazot yokluğu, nakliye sıkıntısı sebebiyle karaborsa satışları yüzünden, işimiz günlük geçiminden âciz kalmıştır. Bunun önlenmesi için de bir gayret sarfedilmelidir.»

İŞVEREN KESİMİNİN GÖRÜŞÜ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet YOLUÇ da, şunları söyledi :

«— Tarım asgari ücretleri yüzde 77 gibi küçümsenemeyecek bir oranda artmıştır. Komisyon çalışmalarında tarım sektörünün başta akaryakıt olmak üzere; kredi, sigorta, depolama gibi fevkalâde önemli sorunları olduğu da ortaya konulmuştur. Tarım Sektörünün gerek yeni asgari ücretleri, gerek yeni ücretleri kolaylıkla ödeyebilmesi ve milli kalkınmamıza daha çok katkıda bulunabilmesi için bu sorunları giderecek tedbirlerin süratle ve etkili bir şekilde alınmasını bekliyoruz.»

sendikalardan haberler...

TEKSİF GENEL KURULU YAPILDI

Kısa adı TEKSİF olan Türkiye Tekstil, Örne ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası'nın Sekizinci Genel Kurulu; 22 Mayıs 1979 Salı günü saat 10'da Ankara Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Konferans salonunda toplandı.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan Genel Sekreter Vahap GÜVENÇ, 1979 yılının «Dünya Çocuk Yılı» olduğunu hatırlattı, Sekizinci Genel Kurulu bir tekstil işçisinin çocuğunun açacağını bildirdi. Vahap GÜVENÇ'in çağırısı üzerine Müge ÜNAL adındaki kız çocuğu kürsüye geldi.

Müge ÜNAL, genel kurulu açış konuşmasında şunları söyledi :

«TEKSİF Sendikası'nın sekizinci genel kurulunu açıyorum.

Dünya ÇOCUK YILI nedeniyle, annesi Tekstil Sanayinde çalışan, babasını yıllar önce kaybeden bir kişi olarak sizlere hoş geldiniz diyor, saygılar sunuyorum.

Ülkemizde insanların birbirini seveceği, kardeşlik ve arkadaşlık duygularının egemen olacağı günlerin geleceğine inanıyorum.

Yarının büyükleri, devlet yönetiminde söz sahipleri olarak tüm çocuklar; yurdumuzdaki bu kardeş kavgasını anlamakta güçlük çekiyoruz. Bize örnek olması gereken ağabeylerimizin, bizi endişe ve korku içinde yatıştırmalarını istemiyoruz.

GENEL BAŞKANLIĞA YENİDEN ŞEVKET YILMAZ SEÇİLDİ

Her sorunun, karşılıklı konuşma ile çözümleneceğine inanıyoruz.

TÜRK-İŞ ve O'nun büyük bir parçası olan TEKSİF'in, ülke barışı ve demokratik rejimin yaşaması yolunda verdiği mücadele, gelecek için bizim umut kaynağımız olmaktadır.

Genel kurulun hayırlı ve uğurlu olmasını, mutlu ve sevgi dolu bir Türkiye yaratmada katkılarda bulunmasını diliyor, siz-

Daha sonra kürsüye gelen TEKSİF Genel Başkanı Şevket YILMAZ ise şunları söyledi :

«Tüm Dünya ülkelerinin gerek ekonomik, gerek toplumsal ve gerekse siyasal alanda büyük çalkantılara sürüklendiği, süper ülkelerin bile ekonomik tedbirlere başvurduğu bir dönem yaşıyoruz.

«Yıllardır devam eden orta-doğu savaşları, komşumuz İran'da meydana gelen son olaylar, Kıbrıs ve Ege sorunları yünden Yunanistan'la sürekli bir gerginlik içinde oluşumuz; ekonomimizin tamamen dışa bağımlı olarak gelişmesi ve yürümesi, ülkemizin iç ve dış sorunlarını ağırlaştırmakta, eko-

nomik, sosyal ve siyasal bunalmılara doğru sürüklenmekteyiz.»

Türkiye'nin stratejik önemi nedeniyle dış güçlerin toplumu muza bir kaosa sürüklemek istediğini belirten Şevket YILMAZ, siyasal kuruluşların tutumunu eleştirdi ve bu konuda şunları söyledi :

«Yurdumuzun gittikçe büyüyen ve büyüdükçe umutlarımızı kıran sorunları karşısında, demokratik rejimin vazgeçilmez unsurları sayılan siyasal partilerimizin takındıkları tavır, diğer Anayasal kuruluşlara örnek olmaktan maalesef uzaktır.

.Parti çıkarları ülke çıkarlarının önünde tutulmakta, siyasilerimiz her gün TRT ve yazılı basınımızda birbirini en ağır şekilde suçlamakta, nezaket kurallarını ve demokrasinin ilk koşulu olan dialog imkanlarını ortadan kaldıran hareketler birbirini kovalamaktadır.

Bu suçlamalara sadece partiler arası demokratik çekişme gözüyle bakamayız. Çocuklarımız, gençlerimiz ve hatta büyüklerimiz, tümüyle ulusumuz bu anlaşılmaz hırçınıktan etkilenmekte, toplum barışı zede lenmektedir.

TEKSİF
GENEL KURULUNU
AÇAN İKİ İŞÇİ
ÇOCUĞU KÜRSÜDE
(SAĞDA)
GENEL BAŞKAN
YILMAZ VE
TEKSİF
İCRA KURULUNA
SEÇİLENLER,
BİRARADA
(YANDA)

«Ülkemiz bugün ağır bunalımların içine girmişse, bunda, siyasal kuruluşlarımızın izledikleri yanlış politikanın büyük payı vardır.»

Şevket YILMAZ, anarşi ve ekonomik bunalımın temelinde politikacıların tutarsız davranışlarının bulunduğunu belirterek, ekonomik bunalımdan işçi hareketinin büyük çapta etkilendiğini söyledi.

TEKSİF Genel Başkanı Yılmaz, TÜRK-İŞ ile hükümet arasında imzalanan Toplumsal Anlaşma üzerinde görüşlerini şöyle açıkladı :

«Ülke çıkarları doğrultusunda, hükümetlerin tüm kesimlerle dia-

log içinde olması, bazı konularda anlaşma yapması, belirli kurullarla ilişki kurması demokratik düzenin de gereğidir.

Bu açıdan, esasta hukuken sendikaları bağlayıcı tarafı bulunmayan, fakat centilmen anlaşması niteliğinde bulunan Toplumsal Anlaşmaya baktığımızda, bu anlaşmaya karşı çıkmamın mümkün değildir. Ancak; hiçbir anlaşma Toplu sözleşme düzenini zedeleyici, ücretlerin dondurulması anlamına gelen görüşler ihtiva edemez.

Hükümet bir yandan TÜRK-İŞ'e sorumluluk çizgisinden

Hangi siyasal kuruluş işbaşında olursa olsun, Atatürk ilkelerine, Atatürk milliyetçiliğine, Cumhuriyete, demokrasiye ve Ayyıldızlı bayrağına saygılı insanlara karşı yıkıcı girişimlerden mutlaka uzak kalmak zorundadır. İşbaşında olanlar kamu görevlilerini ve kendi milletvekillerini bu yolda uyarmalıdır. Devletin tarafsızlığı, hükümetin adil olma ilkesi çiğnenmemeli, rejim düşmanlarına prim verilmemelidir»

Şevket Yılmaz, TEKSİF Sendikasının büyüklüğü oranında büyük sorunlarla karşı karşıya

sapmadığı ve rejime bağlılığını koruduğu için övgüler yağdırır. Ken; öte yandan bazı milletvekillerinin işyerlerimize kadar giderek DİSK yanlısı propaganda-larına göz yummaktadır.

Bir yanda Marks, Engels, Lenin, Stalin panoları altında kızıl gömleklerle 1 Mayıs gösterileri yapan; Devlete pervasızca kafa tutan, milyonlarca insanın evlerinde kapalı kalmasına, iş hayatının felce uğramasına sebep olan bir Konfederasyon; öte yanda ise, Atatürk ve Türk Bayrağını varlığının üstünde tutan, demokratik rejimi yaşatmada kararlı olan TÜRK-İŞ topluluğu.

bulunduğunu, TÜRK-İŞ'i yıkmak isteyenlerin, öncelikle TEKSİF'i hedef sectiklerini belirtti ve geçen ve dönem içinde Sümerbank Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde 127 gün süren grev yapıldığını, işveren ve hükümetin karşı koymasına rağmen, üstün haklar sağlandığını söyledi.

Özel sektörde de olumsuz zihniyetin tipik örnekleri bulunduğunu hatırlatan Şevket Yılmaz, Sancak Tül Fabrikasında 980 işçinin 488 gündür grevde bulunduklarını, bu işçilerden

sendikalardan haberler...

TEKSİF GENEL KURULU YAPILDI

tek kuruş aidat almadıkları halde yüz milyonlara varan grev ödeneği verdiklerini söyledi.

TEKSİF Genel Başkanı Şevket Yılmaz, enflasyonun hızı ve hayat pahalılığının artması nedeniyle toplu sözleşme dönemi içinde Sümerbank ve özel sektörle ek protokol yaptıklarını Sümerbank'ta çalışan işçilere net 5000 lira, özel sektördekilere de net 4000 lira ek yardım sağlandıklarını söyledi ve DİSK'e bağlı Tekstil sendikasının özel sektörde tek kuruşluk dahi ek hak alamadığını, bu yüzden de TEKSİF'i karalamaya çalıştığını anlattı.

Yılmaz, sağlanan bu ek hakkın AVANS adı altında gösterilmesine rağmen, yapılan protokole bunun avans olmadığınin ustalıkla yazıldığını ve işverenlerle bu yolda prensip anlaşmasına varıldığını da sözlerine ekledi.

Şevket Yılmaz, işçi hareketi ve ulusumuz bakımından önemli bazı yasa tasarılarının üzerinde de durdu ve şunları söyledi :

«Bugün vergi düzenindeki aksaklıklar toplumumuzun her kesiminde yakınmalara yol açmaktadır. Özel uçak kiralayanların zarar gösterdikleri bir toplumda, işçi ve memurların sırtına bindirilen ağır vergi yükünün yarattığı rahatsızlık gittikçe büyümektedir.

«Az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi alınması ilkesi gerçekçi biçimde uygulanmamaktadır. Vergi kaçakçılığı alabildiğine yapılmakta ve yetkililerin ifadesinden anlaşıldığı gibi, ancak yüzde 2,5 mükellef denetlenebilmektedir.

Türkiye'nin vergi gelirlerini işçi ve memurun sırtına yüklemekle arttıramayız. Herşeyden

önce, vergi mükelleflerinin asgarî ücretin altında vergi ödemelerinin önüne geçilmesi, zarar gösterenlerin tümünün denetlenmesi gereği yerine getirilmelidir.»

Genel Başkan Yılmaz, Asgarî Geçim İndirimi yasının üzerinde yapılan polemğin bitmesini isteyerek, asgarî geçim indiriminin Asgarî Ücretle bağlı olmasını ve asgarî ücretten vergi kesilmemesini de diledi.

İşçi emeklilerinin durumu üzerinde de duran Şevket Yılmaz, emekli maaşlarının masabaşı nazari değerlendirmelerle yapıldığını, çok prim ödeyenlere az emekli maaşı bağlandığını öne sürdü «Politik ihale ve eksiltmeler şeklinde emekli maaşı tespitine son verilmelidir» dedi.

Şevket Yılmaz, konuşmasının son bölümünde de şunları söyledi :

«TÜRK-İŞ, 11'inci genel kurulundan da güçlü ve esenlikle çıkmıştır. Genel Kurul öncesi TÜRK-İŞ dışındaki bazı çevrelerin bu topluluğun parçalanması yönünde besledikleri heves kusaklarında kalmıştır.

Her zaman olduğu gibi, bütün işkollarından gelen delegelerin birlik ve beraberlik içinde kongreden çıkmalarını sağlamak için şahsen çaba gösterdim.

Şimdi sendikacılar ve işçiler olarak bize düşen görev, seçilen kadroya elimizden geldiğince destek olmaktır. Salt işçilikten gelmiş bu arkadaşlarımızı sermaye çevrelerinin adamı olarak tanımlayan dostlarımız çıkmışsa da, bu sözlerini seçim kaybetmenin geçici psikolojisine bağlıyor, onların da TÜRK-İŞ bayrağını yüceltmede kararlı olduklarına inanıyorum.

İşçiler sendikalara, sendikalar Konfederasyonlara başında bulunan kişilerin ismi için değil, işçi hak ve çıkarlarını en iyi şekilde sağlamayı amaç edinmiş hükmi şahsiyet oldukları için üye olurlar.

Hürriyetçi demokratik rejim, tüm müesseseleri ile birlikte sosyal hukuk devleti ilkeleri içinde savunulmalıdır.

Hür sendikacılık yalnız demokrasilerde vardır. Demokrasi yara alırsa, en büyük zararı özgürlükçü sendikalar ve üyesi olan işçiler görür. Artık ülkemizde sendikâl mücadeleler güdümlü ve ideolojik Konfederasyonlar ile özgürlükçü ve demokratik Konfederasyon olan TÜRK-İŞ seviyesinde yapılmaktadır. Bu bakımdan TÜRK-İŞ'in daha güçlü olması için hep birlikte mücadeleye vermeye ve kendimize düşengörevi her zaman olduğu gibi yurtsever bilincimizle yerine getirmeye mecburuz.»

Şevket Yılmaz'ın konuşmasının sonra Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, Başkan Yardımcılarına da TÜRK-İŞ Genel Başkan Yardımcısı Emin Kul ile Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik oy birliği ile seçildi.

Teksif'in üç gün devam eden Genel Kurulunda konuklar ve delegeler çeşitli konuşmalar yaparak ülke sorunları ve sendikâ konular üzerinde görüşlerini açıkladı.

Son gün yapılan seçimlerde Şevket Yılmaz yeniden Teksif Genel Başkanlığına seçildi. Seçimler sonunda Teksif İcra Kurulu şöyle oluştu :

Genel Başkan Vekilleri Necdet İnandioğlu, Sait Burçin, Genel Sekreter Zeki Polat ve Genel Mali Sekreter İbrahim Yalçinoğlu.

ÇİMSE - İŞ BAŞKANLAR KURULU ANKARA'DA TOPLANDI

TOPLANTIDA ERKEN GENEL KURUL KARARI ALINDI

Konfederasyonumuza bağlı ÇİMSE-İŞ Sendikamızın Başkanlar Kurulu Mayıs ayının ikinci yarısında Ankara'da toplanmıştır.

Başkanlar Kurulu toplantısında, Başkanların verdiği bir önerge üzerine, ÇİMSE-İŞ'in Genel Kurulunun erken bir tarihe alınması istenmiştir. Başkanlar Kurulu bu öneriyi görüşmüş ve ÇİMSE-İŞ Sendikası'nın Genel Kurulu'nun Temmuz ayının ilk haftasında yapılmasını karar - laştırmıştır.

ÇİMSE-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında bir konuşma yapan Genel Başkan Akif KESKİN, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun «Dayanışma Aдатları» ile ilgili son kararını eleştirmiş ve «Bu durumda Sendikal birlik ve güçlü sendikacılık ilkesi büyük bir yara almıştır» demiştir.

ÇİMSE-İŞ Başkanlar Kurulu nun üç gün süren toplantısında, işverenlerin son tavrı, kapanan çimento fabrikaları ve iş - ten çıkarılan işçilerle ilgili geliş - meler tartışılmış ve bu konular - da bazı önemli kararlar alın - mıştır.

Konfederasyonumuzun 11 nci Genel Kurulunda Denetim ve Onur Kuruluna seçilen üyeler, geçtiğimiz günlerde Ankara'da bir araya gelerek, görev bölü - mü yapmışlardır.

Buna göre, TÜRK-İŞ Dene - tim Kurulu Başkanlığına Türk - Metal Sendikamız Genel Baş - kan Vekili Ergül ÖZŞAHİNER seçilmiştir.

Raportörlüklere de Su-İş'ten M. Emin İŞCAN ile Selüloz-İş - ten Naci ASTEPE'nin getirildik - leri Denetim Kurulunda TEKSİF' ten Nejdet İNANDIOĞLU ile Sağlık-İş'ten Savaş BENLİ üye olarak görev yapacaklardır.

TÜRK-İŞ Onur Kurulu Baş - kanlığına LİKAT-İŞ Sendikamız - dan Adil BALCIOĞLU, Raportör - lüklere DOK-GEMİ İş'ten Gün - gör TARI, DYF-İŞ'ten Muhittin YILMAZ seçilmiştir.

Onur Kurulunda HABER-İŞ - ten Yusuf UZUNCAN, BİF'ten Çetin GÖÇER, TEKSİF'ten İh - san YELKEN ve ÇİMSE-İŞ'ten de TAMER ERALAN üye ola - rak kalmışlardır.

KONFEDERAS - YONUMUZ DENETİM VE ONUR KURULLARI GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI

TEZ BÜRO İŞ, 3 GENEL MÜDÜRLÜKTE TOPLU SÖZLEŞME YAPTI...

Tez Büro-İş Sendikası, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Mü - dürlüğü, Etibank Genel Müdürlüğü ve Köy İşleri Bakanlığı Koo - peratifler Genel Müdürlüğü işyerlerinde çalışan üyeleri adına, geçtiğimiz ay içinde toplu iş sözleşmesi yaptı.

Yapılan toplu iş sözleşmelerinde, anılan işyerlerinde ça - lışan işçilere günün koşullarına göre ücret zamları ve sosyal hakların sağlandığı sendika yetkililerince belirtildi.

sendikalar haberler

Tarım - İş Yönetim Kurulunun Bursa'daki toplantısında Genel Kurulun Tarihi Saptandı

TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Orman, TOPRAKSU, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (TARIM-İŞ)'in Bursa Uludağ'da TOPRAKSU tesislerinde yapılan ve üç gün devam eden toplantısı sonunda, olağan Genel

Kurulun Kasım ayı içinde yapılması kararlaştırılmıştır.

GENEL Başkan Zeynel İRMAK'ın yaptığı konuşma ile çalışmalarını açan, TARIM-İŞ Yönetim Kurulu toplantısına İcra Kurulunun dışında tüm şu-

be başkanları, Genel Denetim Kurulu başkan ve üyeleri katılmıştır.

Zeynel İRMAK, burada yaptığı konuşmada, TÜRK-İŞ ve TARIM-İŞ olarak ülkedeki anarşik olaylardan yakındıklarını bildirmiş, Hükümetin bu konuda etkin tedbirler almasını istemiştir.

IRMAK, ekonomik sorunların gün geçtikçe artmasının, işsizliğin tehlikeli boyutlara ulaşmasının, işçileri tedirgin ettiğini de bildirmiştir.

TARIM-İŞ TOPRAKSU'DA BİR YILLIK SÖZLEŞME İMZALADI

TARIM-İŞ Sendikası Köy işleri ve Kooperatifler Bakanlığı'na bağlı TOPRAKSU Genel Müdürlüğünde çalışan üyeleri için, bir yıl süreli Toplu - İş Sözleşmesini geçtiğimiz günlerde imzalamıştır.

İMZA töreninde, Köy işleri ve Kooperatifler Bakanı Ali TOPUZ, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, TARIM-İŞ Genel Başkanı Zeynel İrmak birer konuşma yapmışlardır.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞIDE, yaptığı konuşmada, Köy işleri Bakanı ile sözleşmede emeği geçenlere teşekkür etmiş, bir yıllık sözleşme imzalanması ile Bakanlık bünyesinde çalışan ve diğer sendikaların üyeleri olan işçilerin, bundan böyle aynı dönemde sözleşme hakkına sahip olmalarından duyduğu memnuniyeti ifade etmiştir.

TARIM-İŞ Genel Başkanı İRMAK ta, Fiyatların ücretleri dahil geçtiği bu ortamda, bir yıllık sözleşme ile üyelerin, Çalışma ve Yaşam güçlerinin arttırıldığını ifade etmiştir.

TARIM-İŞ ile Topraksu Genel Müdürlüğü arasında imzalanan sözleşme ile burada çalışan üyelere bir yıl için ve kademel olarak 255 lira zam yapılmıştır.

TÜRK - METAL VE YUNAN - METAL SENDİKALARI MALTA'DA TOPLANDI

Uluslararası Metal İşçi Sendikaları Federasyonu (IMF)'nin düzenlediği ve bu Federasyon Genel Başkan Yardımcısının yönettiği bir toplantı, 28-30 Mayıs tarihleri arasında Malta'da yapılmıştır.

Toplantıda, TÜRK-İŞ'e bağlı Türk Metal Sendikası ile Yunan Metal Sendikası yöneticileri yeniden bir araya gelmişlerdir. Bu görüşmelerde ayrıca, Kıbrıslı Türk ve Rum Metal Sendikaları yöneticileri de hazır bulunmuşlardır.

Doğu Akdeniz ülkeleri arasındaki karşılıklı sendikal ilişkileri yeniden düzenlemek ve çeşitli sendikal sorunlara ortak çözüm yolları bulmak amacıyla düzenlenen Malta'daki toplantıya, İsrail, Lübnan ve Maltalı sendikacılar da katılmışlardır. Toplantının 30 Mayıs'da sona ermesini takiben, Türk Metal ve Yunan Metal sendikaları arasında daha önce başlatılmış bulunan görüşmelere iki sendika temsilcileri düzeyinde devam edilmiştir. Malta'daki bu toplantıda Türk Metal Sendikası adına sendikanın Genel Sekreteri ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyesi Muammer Gür ile Dış ilişkiler Müdürü Metin Ogan bulunmuştur.

HAVA-İŞ ANKARA ŞUBESİNİN DÜZENLEDİĞİ SEMİNER İLGİ ÇEKİCİ GEÇTİ

Konfederasyonumuza bağlı Hava-İş Sendikasının Ankara'da düzenlendiği seminer, ilgi çekici bir şekilde cereyan etti. Seminerde TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, Genel Mali Sekreter Ömer ERGÜN ve Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR birer konuşma yaptılar.

Hava-İş Ankara Şube Başkanı Nurettin ALBAYRAK, Şube Sekreteri Halil ÖZBEK, Teşkilatlandırma ve Eğitim Sekreteri Güner FİDAN ile Mali Sekreter Miri SENCER tarafından organize edilen ve Başarılı bir şekilde sonuçlanan seminerde öğleden önce bir ekip, Öğleden sonra da bir başka ekip katıldı. Seminerde, öğretim üyesi olarak Hasan ERİŞKOL görev yaptı.

ERİŞKOL, Özellikle Türk Hava Yollarının bünyesi içinde, sendikal çalışmada üzerinde durdu. İş Yasası ile Sendikalar Yasası hakkında açıklamalar yaptı.

Hava-İş İzmir Şube Başkanı Mustafa YALÇIN, İzmir Şubesi Teşkilatlandırma ve Eğitim Sekreteri Semra ATAÖĞLU'nun da konuk olarak bulunduğu seminer'in öğleden önceki birleşiminde Genel Başkan İbrahim DENİZCİER'de kısa bir konuşma yaptı.

Denizcier konuşmasında, sendikalarda eğitimin önemi üzerinde durdu ve «Bu benim Genel Başkan olarak katıldığım ilk eğitim semineri. Hatta ilk resmi toplantım. Öğrendiğime göre, bu Hava-İş Sendikamızın Ankara şubesinin düzenlendiği bir seminermiş, ben özellikle eğitim konusunda düzenlenen seminerlerde, Genel Merkez, Şube, temsilcilik gibi ayırım yapmam. Bu nedenle, düzenlenen eğitim seminerlerinde ister bir kişi olsun, isterse bin kişi olsun önemli değildir. Önemli olan bu seminerlerin amacı ve yapılan önemli görevdir. Semineri düzenleyen arkadaşlarımı kutlar, katılanlara sonsuz başarılar dilerim.» dedi

DENİZCİER'in konuşmasından sonra, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR, TÜRK-İŞ'in eğitim çalışmaları hakkında geniş bilgi verdi, Hava-İş İzmir Şube Başkanı Mustafa Yalçın'ın konuşması ise, Hava-İş'in bünyesi ile ilişkili oldu.

ERİŞKOL'un verdiği tebliğden sonra ise, öğleden önceki birleşim kapatıldı. Öğleden sonra, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN, Genellikle TÜRK-İŞ ve bağlı Sendikalarının geçmiş dönemdeki durumu ve şu andaki gelişmelerle ilgili konuşmasını yaptı.

TÜRK - SEN GENEL KURULU YAPILDI...

**NECATİ TAŞKIN'IN
GENEL BAŞKANLIĞA
SEÇİLDİĞİ
TÜRK-SEN
KONGRESİNİ
İBRAHİM DENİZCİER
YÖNETTİ...**

DENİZCİER, kongreyi yönetirken yaptığı kısa konuşmasında Türk - İş'in üyesi olan Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu TÜRK-SEN'in tüm sorunlarına yardımcı olacaklarını belirtti. Kıbrıs'da devamlı bir barış ve huzur istediklerini belirten TÜRK-İŞ Genel Başkanı, Ada'daki her iki toplumun bağımsızlıklarını yitirmeden bir arada ve federatif bir sistemde yaşamalarından yana olduklarını ve bu tez'in TÜRK-İŞ tarafından devamlı surette destekleneceğini ifade etti.

2 gün süren Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu'nun 12 nci Genel Kurulunda Federasyon Genel Başkanlığına yeniden Necati TAŞKIN seçildi.

TÜRK-İŞ'E bağlı Kıbrıs TÜRK-SEN'in 12 nci Genel Kurulu 27 Mayıs günü Lefkoşe'de çalışmalarına başladı.

Bu nedenle TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER Başkanlığında bir heyet TÜRK - SEN'in konuğu olarak Kıbrıs'a giderek Genel Kurul çalışmalarını izlediler. Türk - İş heyetinde Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan ERÇELİK ile, Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı Yaşar DOĞU-ALP da yer aldı.

KIDEM TAZMİNATININ VERGİLENDİRİLMESİ VE VERGİDEN MUAF MİKTARI

AVUKAT
NÜZHET EROL

İŞÇİYE ÖDENECEK KIDEM
TAZMİNATININ VERGİLENDİRİLMESİ
KONUSUNDA; İŞVERENLER VE MALİYE
BAKANLIĞI UZMANLARI DAHİ
MALİYE BAKANLIĞININ BU KONUDAKİ
EMİR VE MÜTALÂALARINA RAĞMEN
KARARSIZLIĞA DÜŞTÜKLERİNDEN VE
BİRBİRİNDEN ÇOK FARKLI
UYGULAMALARA YÖNELDİKLERİNDEN
YANLIŞ UYGULAMAYI BİR ÖLÇÜDE
ÖNLEYEBİLMEK AMACIYLA, MALİYE
BAKANLIĞININ TAMİM VE
YAZILARINDAN DA YARARLANARAK BU
YAZININ HAZIRLANMASINDA YARAR
GÖRÜLMÜŞTÜR...

12.7.1975 tarihinde yürürlüğe giren 1927 sayılı kanunun 1. inci maddesi ile 1475 sayılı İş Kanununun 14. üncü maddesi değiştirilmiş ve işçiye ödenecek kıdem tazminatına bir «üst sınır» getirilmiştir. Buna göre :

«Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanununa göre tesbit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının yedibuçuk katından fazla olamaz.»

Her ne kadar Anayasa Mahkemesinin 14.4.1979 tarih ve 16609 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan 23.1.1979 tarih ve E. 1978/14, K. 1979/6 sayılı kararı ile yukarıya aynen aldığımız hüküm, biçim yönünden iptal edilmiş ise de, aynı kararın «E» bendi ile : «İptal kararının, Resmî Gazete'de yayınlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine» oybirliği ile karar verildiğinden, Anayasaya aykırı olan bu hüküm 14.4.1980 tarihine kadar yürürlükte kalacaktır.

30.4.1979 tarih ve 16624 sayılı Resmî Gazete ile yürürlüğe giren 28.4.1979 tarihli Asgari Ücret Tesbit Komisyonu kararına göre : «16 yaşından büyük işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 180.— TL olarak saptanması» kararlaştırılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1927 sayılı kanunla değiştirilen «Gelir Vergisinden İstisna Edilen Tazminat ve Yardımlar»la ilgili 25 inci maddesinin 7 inci bendi hükmüne göre de :

«İşten çıkma tazminatı (İşten çıkan veya çıkarılanlara verilen tazminatlardır). Şu kadar ki, bu suretle verilen tazminatın miktarı işden çıkan veya çıkarılanın 24 aylığını aştığı takdirde fazlası ücret olarak vergiye tabi tutulur.»

Bu hükümler; işçiye ödenecek kıdem tazminatı sonucu eline net olarak geçecek paranın miktarını belirleyeceğinden önem arz etmektedir.

İşçiye ödenecek kıdem tazminatının vergilendirilmesi konusunda; işverenler ve Maliye Bakanlığının uzmanları dahi (Maliye Bakanlığının bu konudaki emir ve mütalâalarına rağmen) kararsızlığa düştüklerinden ve birbirinden çok farklı uygulamalara yöneldiklerinden yanlışı uygulamayı bir ölçüde önleyebilmek amacıyla, Maliye Bakanlığının tamim ve yazılarından da yararlanarak bu yazının yazılmasında yarar görülmüştür.

Maliye Bakanlığının 29.1.1979 tarih ve GEL : GVK/2-2115-2993 sayılı yazılarında yer alan açıklamalar ve yukarıda yer alan hü-

kümler karşısında, kıdem tazminatı ödemelerinde, günlük asgari ücret 180.— Türk Lirası olduğu sürece :

1 — Toplu iş sözleşmelerinde (İş Kanunu'nda olduğu gibi) her tam yıl için 30 günlük ücreti tutarında tazminat ödenmesi kabul edilen ve 24 yıl ve daha fazla hizmeti geçen işçiler için vergi muafiyetinin azami sınırını tesbit edebilmek için :

Günlük asgari ücret = 180.— TL.

Günlük asgari ücretin 30 günlük tutarı = 5.400.— TL.

Günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katı = 40.500.— TL. bulunur.

Aylık azami ücreti 40.500.— Türk Lirasına kadar olan işçilere ödenecek kıdem tazminatının; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1927 sayılı kanunla değiştirilen 25 inci maddesinin 7 nci bendi hükmü gereğince 24 aylığı yani :

40.500.— X 24 = 972.000.— Türk Lirası vergiden muafıtır ve bu miktar, bir günlük normal çalışma karşılığı ödenecek asgari ücret 180.— TL olduğu sürece vergi muafiyetinin azami sınırını teşkil etmektedir.

Yukarıdaki izahatımıza ve kanun hükümlerine göre;

Vergi muafiyetinin sınırı : 180.— TL. X 30 X 7,5 X 24 = 972.000.— Türk Lirasıdır.

2 — Kıdem tazminatı ile ilgili süre, hizmet akitleri ve toplu iş sözleşmeleri ile işçi lehine değiştirilebildiğine göre; bu 30 günlük sürenin toplu iş sözleşmeleri ile arttırılması halinde, vergiden muaf olan kısmın tesbitinde genellikle tereddütlere düşülmekte ve bu konudaki uygulamalarda yalışıklar yapılarak hem işçilerin mağduriyetine sebebiyet verilmekte ve hem de kazai merciler fuzulen bu yanlış uygulamalarla uğraştırılmakta, uyuşmazlığın çözümü için aradan geçen zaman zarfında paranın değer kaybetmesi nedeniyle de aldığı para, işçinin hiç bir yarasına merhem ve derdine deva olamaz hale gelmektedir.

Maliye Bakanlığının, yukarıda tarih ve numarası belirtilen yazısında verilen misal ve açıklamaya göre;

İşçinin; kıdem tazminatına esas teşkil eden bir günlük toplam ücretinin, toplu sözleşme ile kabul edilen gün sayısı ile çarpımı 40.500.— Türk Lirasını geçmiyorsa, bu işçinin 24 yıla kadar olan hizmet süresi için ödenecek kıdem tazminatının tümü vergiden muaftır. Aşıyorsa, aşan kısmı vergiye tâbidir.

Misal; Toplu iş sözleşmesi ile İş Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan 30 günlük sürenin 50 güne çıkarıldığını farz ve kabul edelim. Bu takdirde vergiden muaf, kıdem tazminatına esas teşkil eden bir günlük ücreti bulmak için :

Kıdem Tazminatına esas teşkil edecek vergiden muaf bir günlük ücrete = y dersek :

$$y - 40.500. - = 810. - \text{TL}$$

Şu halde; toplu iş sözleşmelerinde beher yıllık hizmeti için 50 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenmesi kabul edilen işçiler için, kıdem tazminatına esas vergiden muaf bir günlük ücret 810.— Türk Lirasıdır.

810.— TL X 50 gün X 24 yıllık hizmet = 972.000.— TL vergiden muaftır.

İkinci bir misal verelim :

Kıdem tazminatına esas teşkil eden bir günlük ücreti 900.— TL.; toplu sözleşme ile kıdem tazminatı süresi 50 gün olarak kabul edilen ve 5 yıl hizmeti olan bir işçinin :

810.— TL X 50 gün X 5 hizmet yılı = 202.500.— TL. sı vergiden muaftır. Esasen bu işçiye 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14. ncü maddesi gereğince şu anda ödenebilecek azamî kıdem tazminatı tutarı da : 40.500.— X 5 = 202.500.— Türk Lirasıdır.

Maliye Bakanlığının 29.1.1979 tarih ve GEL : Gvk./2-2115-2997 sayılı tamimlerine göre, genel bir kaide koymak gerekirse;

Gelir Vergisi Kanununun 25/7 inci maddesi hükmü uyarınca işten çıkma veya çıkarılma tazminatı olarak vergiden istisna edilecek kıdem tazminatının hesabında :

İş Kanunu ile saptanan asgarî ücretin (180); otuz günlük tutarının (5400); yedi buçuk katının yani toplam 40.500.— liranın, her hizmet yılı için ödenecek azamî tutar olarak göz önünde bulundurulması zorunludur.

Bir başka ifade ile; vergiden istisna edilecek kıdem tazminatının her yıl için ödenecek aza-

mi kıdem tazminatı tutarı olan 40.500.— lirayı aşmaması, ayrıca, bu tutarın 24 yıl hizmetli olan işçiye ödenecek tutardan da fazla olmaması gerekmektedir. Her bir yıl için ödenecek kıdem tazminatı tutarı 40.500.— lirayı aşmazsa, 24 hizmet yılına kadar (24 üncü yıl dahil) ödenecek kıdem tazminatı tutarı vergiye tâbi değildir.

Her bir yıl için ödenecek kıdem tazminatı miktarının 40.500.— liraya kadar olan tutarı vergiden muaf olduğuna göre; toplu iş sözleşmesiyle kıdem tazminatı ile ilgili süre arttırıldığı takdirde, kıdem tazminatına esas teşkil eden vergiden muaf bir günlük ücretin tutarı da buna paralel olarak değişmektedir.

Toplu iş sözleşmeleri ile beher yıllık hizmet için işçiye ödenecek ücretin gün süresi arttırıldığından; kıdem tazminatına esas teşkil eden vergiden muaf bir günlük ücreti bulabilmek için :

$$40.500. - \text{liraya} = a$$

Toplu iş sözleşmeleri ile kıdem tazminatı ödemelerinde beher yıllık kıdem için kabul edilen gün sayısı = b

Kıdem tazminatına esas teşkil eden vergiden muaf bir günlük ücre = c dersek

a

— = c dir. Buna göre :

b

Kıdem Tazminatına Esas Teşkil Eden Vergiden Muaf Bir Günlük Ücret	Toplu İş Sözleşmeleri İle Beher Yıllık Kıdem İçin Kabul Edilen Gün
1350.— TL. X	30 gün = 40500.— TL.
1012,5 TL. X	40 gün = 40500.— TL.
810.— TL X	50 gün = 40500.— TL.
675.— TL. X	60 gün = 40500.— TL.
506,25 TL. X	80 gün = 40500.— TL.
450.— TL. X	90 gün = 40500.— TL.

Özetlemek gerekirse; 24 yıldan fazla hizmeti olmayan ve her bir yıl için ödenecek kıdem tazminatı tutarı 40.500.— lirayı aşmayan her işçiye ödenecek olan kıdem tazminatı vergiden muaftır.

TÜRK-İŞ'İN VARLIĞI

EROL AYKAŞ

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERLİK DANIŞMANI

TÜRK-İŞ Genel Kurulu geldi, geçti. Bazı yöneticiler değişti, bazıları yenilendi. Gidenlerin hizmetleri saygıyla anılacak, gelenlerin başarılı olması dilenilecektir. Bu normaldir. Önemli olan, Genel Kurulun Türk kamuoyunda kazandığı büyük saygınlık ve yarattığı yurtsever izlenimdir.

YEDİ gün süren Genel Kurul boyunca TÜRK-İŞ'e bağlı tüm kuruluşların yetkilileri konuştular. TÜRK-İŞ için, TÜRK-İŞ'in geleceği için herkes düşüncesini söylemeye çalıştı. Rahatça, serbestçe ve özgürce fikirler ortaya atıldı. Devlet adamları, siyaset adamları, yabancı sendikacılar görüşlerini açıkladılar. Ve Genel Kurul, yapılan seçimlerle sona erdi.

GÖRÜLDÜ ki, TÜRK-İŞ kuruluşları ortak noktalar, eski deyimle «asgari müşterekler» bulup birleşebiliyorlar. TÜRK-İŞ'in 24 temel ilkesinde hiç bir anlaşmazlık olmadı. Sadece bu ilkeler etrafında yorumlar yapmakla yetinildi. Genel Kurulun müzakere tutanaklarını inceleyenler göreceklerdir ki, bu yorumlar bile uygarca, insanca ve her türlü kötü niyetten uzak bir yaklaşımla ele alınmıştır. O kadar ki, sınıf kavgasından yana olduğunu söyleyenler bile, bu kavramı açıklığa kavuşturmak gereğini duydular. Sınıf kavgasından silahlı ve sopalı kavgayı amaçlamadıklarını, açıkça dile getirdiler. TÜRK-İŞ'in DİSK'ten farkını böylece ortaya koydular.

1 MAYIS'in işçi bayramı olarak kutlanmasını isteyen oldu. Ama bunu isteyen konuşmacı, DİSK'in kutladığı 1 Mayıs'a karşı çıktı. Hatta neden 24 Temmuz'a sahip çıkılmadığını sordu?

SONUÇTA yukarıda dediğimiz oldu. Yani «asgari müştereklerde» birleşme sağlandı. Hep aynı dünya görüşünü değişik kelimelerle ortaya koyan bir bütün haline gelindi.

SİYASİ partilerden tutun da en küçük meslek kuruluşlarına, derneklere kadar

karşılaştıran. Göreceksiniz ki, TÜRK-İŞ, ülkemizde her türlü kışkırtıcılığa, bölme ve parçalama özlemlerine rağmen sağlam kalabilmiş tek kuruluştur. Böyle bir kuruluşu sade işçiler değil, tüm Türk Ulusu sahip çıkmalı ve onun bütünlüğünü özenle korumaya çalışmalıdır.

BUGÜN Türkiye'de yasa sınırlarını kendileri için esaret gören ve o sınırları parçalaya parçalaya yasa dışındaki serseri özgürlüklerin tadına varmak isteyenlerin, başarıya ulaşamaması, TÜRK-İŞ gibi kuruluşların varlığındandır.

PAHALILIKLA, yoklukla, anarşiyle savaşıyoruz. Bu savaşları kazanmamız, yurtsever kuruluşların çoğalmasına bağlıdır.

ÜLKEYİ en önde esenliğe çıkarmak için kurulan siyasal partilerimiz, «asgari müştereklerde» birleşmek şöyle dursun, birbirlerinin kuyusunu kazar hale gelmişlerdir. Ölçü ülkenin yararı değil, karşı partinin oy kaybetmesi ve başarısızlığa uğramasıdır. Sokaktan önce, en üst düzeyde verilen bu anlamsız kavgaya son vermek isteyenlerin TÜRK-İŞ'i örnek alma'arında yarar vardır.

TÜRK-İŞ her bildirisinde ifade edildiği gibi, Anayasa rejiminin savunucusudur. Lâik, sosyal hukuk devleti ilke'lerine içten inanmıştır. Bu inancını gerçekleştirmek üzere 27 yıldır sürdürdüğü mücadelesinde ne kadar yol katettiğini anlamak için 1952 yılında TÜRK-İŞ'in kuruluşu sırasındaki koşulları bilmek yeterlidir.

YAZIMIN başında da ifade ettiğim gibi, TÜRK-İŞ yöneticileri gider, gelir, gene gider, gene gelir. Önemli olan kuruluşumuzun yolunun ve yönünün değişmemesidir.

TÜRK-İŞ'in varlığı ve başarısı için gösterilecek titizlik yurtseverlik ölçülerinden biri olmalıdır.

TÜRK-İŞ Genel Kurulu, bunu kanıtlamıştır.

(Geçen Sayıdan Devam)

Millet Meclisinin reddettiği bir tasarı veya teklif, Cumhuriyet Senatosunca olduğu gibi veya değiştirilerek kabul edilirse, Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metni yeniden görüşür. Cumhuriyet Senatosunun metni Millet Meclisince benimsenirse, kanunlaşır; reddedilirse, tasarı veya teklif düşer; Cumhuriyet Senatosundan gelen metin Millet Meclisince değiştirilerek kabul edilirse, 5 inci fıkra hükümleri uygulanır.

Cumhuriyet Senatosunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile tümü reddedilen bir metnin Millet Meclisi tarafından kabulü için, üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu lazımdır. Bu halde açık oya başvurulur.

Cumhuriyet Senatosunca üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile tümü reddedilen bir metnin kanunlaşabilmesi, Millet Meclisi tarafından üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edilmesine bağlıdır. Bu halde açık oya başvurulur.

Cumhuriyet Senatosu, kendisine gönderilen bir metni, Millet Meclisi komisyonlarında ve genel kurulundaki görüşme süresini aşmayan bir süre içinde karara bağlar; bu süre üç ayı geçemez ve ivedilik hallerinde onbeş günden, ivedi olmayan hallerde bir aydan kısa olamaz. Bu süreler içinde karara bağlanmayan metinler, Cumhuriyet Senatosunca, Millet Meclisinden gelen şekliyle kabul edilmiş sayılır. Bu fıkroda belirtilen süreler Meclislerin tatili devamınca işlemez.

Yasama Meclislerinin bu mahallî idarelerin seçimleri ve siyasi partilerle ilgili tasarı ve tekliflerin kabul veya reddinde yukardaki fıkralar hükümleri uygulanır. Ancak, karma komisyon kurulmasını gerektiren hallerde, karma komisyonun raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik toplantısında görüşülür ve karara bağlanır; Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik toplantısında Millet Meclisinin lik metninin kabulü için üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu lazımdır. 8 inci ve 9 uncu fıkralar hükümleri saklıdır.»

«Madde 129 — İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma plâna bağlanır. Kalkınma bu plâna göre gerçekleştirilir.

Devlet Plânlama Teşkilâtının kuruluş ve görevleri, plânın hazırlanmasında, yürürlüğe konmasında, uygulanmasında ve değiştirilmesinde gözetilecek esaslar ve plânın bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesini sağlayacak tedbirler özel kanunla düzenlenir.»

anayasa mahkemesinin, kıdem tazminatında tavanın kaldırılmasına ilişkin kararı :

3 — İlgili Yasa hükmü :

İptali istenilen kuralın biçim yönünden Anayasanın 92 nci maddesine aykırı olup olmadığının değerlendirilmesinde etkili bulunan 16/10/1962 gün ve 77 sayılı «Uzun Vadeli Plânın Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun»un 3. maddesinin 3 sayılı bendinin birinci fıkrası şöyledir :

«Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu plân komisyonları, diğer komisyonların rapor ve metinlerinde yürürlükteki uzun vadeli plâna aykırı buldukları hususları belirtir ve metni uzun vadeli plâna uygun şekle sokarlar. Bu takdirde, Genel Kuruldaki görüşmelerde esas, Plân Komisyonun raporudur. Ancak, Anayasa'nın 92 nci maddesi gereğince Karma Komisyon kurulması gereken hallerde, Genel Kurul görüşmelerinde esas, Karma Komisyonun raporudur.»

4 — İlgili içtüzük hükümleri :

Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünün konu ile ilgili 19., 46., 47., 48., 42., 69., 75. maddeleri şöyledir.

«Madde 19 — Başkanlık, uzun vâdeli plânla ilgili gördüğü tasarı ve teklifleri en son olarak Plân Komisyonuna havale eder. Kanun tasarı ve teklifleri Hükümetin veya Genel Kurulun lüzum göstermesi halinde de, en son olarak bu komisyona havale olunur.

Plân Komisyonu, bundan başka, kamu harcaması veya gelirlerinde artış veya azalış gerektiren

kanun tasarı ve tekliflerini veyahut sadece belli maddeleri bu niteliği taşıyan tasarı veya tekliflerin söz konusu maddelerini inceler.

Vergi ve resimlerle ilgili kanun tasarı ve teklifleri, Vakıflarla ilgili kanun tasarı ve teklifleri ve mal' işlerle ilgili kanun tasarı ve teklifleri de bu komisyonda incelenir.

Bu komisyon ayrıca, kesinhesap kanun tasarılarını inceler ve Sayıştay tarafından yürürlükteki kanunlar gereğince verilen raporları görüşür ve bu raporlardaki mütalâalar hakkında bir rapor düzenliyerek Genel Kurula sunar. Bu raporlar Genel Kurulda sadece genel görüşme konusu olur.

Plân Komisyonu, diğer rapor ve metinlerinde yürürlükteki uzun vâdeli plâna aykırı bulduğu hususları belirtir ve metni uzun vâdeli plâna uygun şekle sokar. Bu taktirde, Genel Kuruldaki görüşmelerde esas, Plân Komisyonunun raporudur.»

«Madde 46 — Bir tasarı veya teklif C. Senatosuna sunulurken veya birinci görüşmesinden evvel Hükümet veya teklif sahibi yahut ilgili komisyon ivedilik kararı verilmesini istiyebilirler.

Bir tasarı veya teklifin yalnız bir defa görüşülmesiyle yetinilmesi için C. Senatosunun kabul edeceği esaslı bir sebep olmadıkça kararı verilemez.

İvedilik kararını isteyenler, gerektiğinde, o kararın geri alınmasını da istiyebilirler.»

«Madde 47 — Yukardaki maddede belirtilen şartlar bulunduğu takdirde ivedilik kararının yazılı olarak istenmesi lâzımdır.

İvedilik, teklifinin lehine ve aleyhinde birer üyeye söz verilerek işari oyla kabul veya reddedilir.»

«Madde 48 — İvedilikle görüşmesine karar verilen tasarı veya teklifler yalnız bir defa görüşülür.»

«Madde 52 — Başkan, birleşimi saatinde açar ve görüşmelerin sonunda kapar.

Üye tamsayısının salt çoğunluğu hazır bulunmadıkça görüşmeye başlanamaz.

Yetersayı yoksa Başkan görüşmeye başlanamayacağını bildirir veya sonradan yetersayı bulunma ihtimali varsa birleşimi en geç bir saat sonraya bırakır.

Birleşim o gün yapılamazsa, ertesi birleşim için belli günde yine o gündem ile toplanılır.

Oturum esnasında yetersayı olup olmadığından Başkanlık Divanı tereddüt eder veya üyelerden beşi sözlü veya yazılı olarak yetersayı olmadığını ileri sürerse yoklama yapılır.»

«Madde 69 — C. Cenatosunun ilgili komisyonlarınca incelendikten sonra Genel Kurula gelen kanun tasarı veya teklifleri, iki defa görüşülmek suretiyle sonuçlandırılır.»

«Madde 75 — Tasarı ve tekliflerin ikinci görüşmeleri, birinci görüşmeden en az beş gün sonra yapılır.

İkinci görüşmenin beş günden önce yapılmasını yalnız Hükümet veya ilgili komisyon gerekçe beyanıyla yazılı olarak istiyebilir.

İkinci görüşmede tasarı ve tekliflerin tümü üzerinde konuşulamaz. Ancak, tadil teklifleri üzerinde görüşülebilir.»

IV — İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi içtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca 21/3/1978 gününde, Kâni Vrana, Şevket Müftügil, Abdullah Üner, Ahmet Koçak, Şekip Çopurişli, Fahrettin Uluç, Muhittin Gürün, Lâtfi Ömerbaş, Ahmet Erdoğan, Hasan Gürsel, Ahmet Salih Çebi, Âdil Esmer, Nihat O. Akçakayalıoğlu, Ahmet H. Boyacıoğlu ve Necdet Darıcıoğlu'nun katılmalarıyla, yapılan ilk inceleme toplantısında aşağıdaki sorun üzerinde durulmuştur :

Anayasanın değişik 151. maddesinde «Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanunun hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanusuna varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.» hükmü yer almıştır. 22/4/1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddesinde de bu kural başka bir biçimde yinelenmiştir.

Anayasaya aykırılık iddialarını Anayasa Mahkemesine getirebilme yolunu mahkemelere açık tutan bu kuralın işleyebilmesi; görülmekte olan bir davanın bulunması, Anayasaya aykırılığı öne sürülen Yasa hükmünün bu davada uygulanabilir olması ve mahkemenin aykırılık savını ciddi görmesi ya da kendiliğinden o hükmü Anayasaya aykırı bulması gibi koşulların gerçekleşmesine bağlıdır.

Olay bölümünde açıklandığı üzere, davacı, davalı işverenin, kıdem tazminatını 1475 sayılı Yasanın değişik 14. maddesindeki hükme göre hesaplayarak az ödemede bulunduğunu, aylık ücretle birlikte yan ödemelerin de dahil edilip ulaşacağı aylık miktarların gözönüne alınması gerektiğini ileri sürmüştür. Bu durumda, Mahkemece, taraflar arasındaki uyuşmazlıkta iptali istenilen, hükmün uygulanacağı kuşkusuzdur.

Hasan Gürsel bu görüşe katılmamıştır.

Böylece yapılan ilk inceleme sonunda : İşin esasının incelenmesinde Hasan Gürsel'in (itiraz konusu davada uygulanacak kural olmadığından başvurunun, mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerektiği) yolundaki karşıoyuyla ve oyçokluğuyla karar verilmiştir.

V — ESASIN İNCELENMESİ :

İşin esasına ilişkin rapor, İstanbul 10. İş Mahkemesinin gerekçeli kararı, itiraz konusu yasa hük-

mü, Anayasaya aykırılık savına dayanak gösterilen Anayasa kuralları, bunlarla ilgili gerekçeler ve öteki metinler okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

A — Biçim yönünden inceleme :

1927 sayılı Yasaya ilişkin tasarının Millet Meclisindeki yasama işlemlerinde iptali gerektirecek bu yöntem yanlışlığı bulunmadığından inceleme, Cumhuriyet Senatosundaki görüşmeler üzerinde sürdürülmüştür.

1 — Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 69. maddesi hükmüne göre tasarı ve teklifler iki kez görüşmeye bağlıdır. Bir kez görüşme ile yetinilmesi için tasarı hakkında ivedilik kararı alınması gereklidir. İvedilik önerilerini ancak Hükümet veya ilgili komisyon verebilir. Bundan başka içtüzüğün 46. ve 47. maddeleri uyarınca, önerenin yazılı olması ve Cumhuriyet Senatosunun kabul edeceği esaslı bir nedene dayanması gereklidir. İtiraz konusu kuralın yer aldığı yasa tasarısı, bu koşullardan hiçbirini gerçekleştirmeden ivedilikle görüşülmüştür. Çünkü, tasarı hakkında herhangi bir ivedilik önerisi verilmiş değildir.

3/7/1975 günlü, 72. Birleşimde, gündemin «iki defa görüşülecek işler:

B — Birinci görüşmesi yapılacak işler» bölümünün 3. sırasında yer alan 509 sıra sayılı Deniz İş Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin yasa tasarısının öncelikle görüşülmesi için, Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanı bir önerge vermiştir. Bu arada Sosyal İşler Komisyonu Başkanı da 509 sıra sayılı tasarı için önceliği ve ivediliği kapsayan bir önerge sunmuştur. Başkan, Sosyal İşler Komisyonu Başkanının önerisini oylamış, bu önerge Genel Kurulca kabul edilmiştir. Bundan sonra bir Cumhuriyet Senatosu üyesi 1475 sayılı İş Yasasında değişiklik yapılması hakkındaki 508 sıra sayılı tasarının daha önce görüşülmesi gerektiğini öne sürmüş, bu sırada 5 üyenin ayağa kalkarak yoklama istemelerine karşın, Başkan yoklama yapmıyarak kıtmi üyelere söz vermiş, bunlar da 508 sıra sayılı 1475 sayılı İş Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesini savunmuşlardır. 508 sıra sayılı tasarı, hakkında yukarıda açıklanan koşullara uygun herhangi bir önerge olmadığı halde ele alınmış, sanki Sosyal İşler Komisyonu Başkanının böyle bir önergesi varmış veya 509 sıra sayılı İş için de geçerliliği söz konusu imiş gibi Başkan tarafından oylanmış, tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesi ve görüşmelerde Sosyal İşler Komisyonu raporunun esas alınması kabul edilmiştir. Yöntemine uygun işlem yapılmadığını bildiren bir üyeye Başkan : «Usulüne göre yapıyoruz...» karşılığını vererek oylama sonucunu açıklamıştır. Böylece, 1475 sayılı İş Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin 508 sıra sayılı tasarının öncelikle ve ivedi-

likle görüşülmesine geçilmiştir (Cumhuriyet Senatosu Tutanak Dergisi cilt 23, birleşim 72, sayfa 83-91).

İvedilik, yasa tasarılarının görüşülmesinde çok önemli bir öğedir. Çünkü, ivedilik kararı verilmesi durumunda, tasarı, Cumhuriyet Senatosunda iki kez yerine bir kez görüşülür. Bu kuruldan ayrılma nedenleri içtüzükte belirtilmiş ve böylece tasarının bir kez görüşülebilmesi kimi koşullara bağlanmıştır. Bu koşullar gerçekleşmeden bir kez görüşme ile yetinilmesi Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 46., 47., 48., 69. ve 75. maddelerine aykırıdır. Bu durum, Meclislerin çalışmalarını, kendi yaptıkları içtüzüklerin hükümlerine göre yürüteceklerini öngören Anayasa'nın 85. maddesi hükmüne de aykırı düşer. İtiraz konusu kural böylece Anayasaya aykırı bir biçimde yasalastığından iptal edilmelidir.

2 — a) 3/7/1975 günlü, 72. Birleşimde beş Cumhuriyet Senatosu Üyesi ayağa kalkarak çoğunluğun olmadığını öne sürmüşler ve yoklama yapılmasını istemişlerdir. Ancak, Başkan, söz isteyen kimi üyelere söz vererek görüşmeleri sürdürmüş, yoklama isteyen üyelere birinin itirazı üzerinde de : «Efendim, bu muamelelere devam etmek gerçekten mümkün değildir. Ancak, ben o isteminizi geri aldığınız mülâhazası ile...» biçimde karşılık vermiş, sanki yoklama istenmemiş gibi görüşmeleri sürdürerek Sosyal İşler Komisyonu raporunun görüşmelere esas alınmasını oylamış, başka tasarılar hakkındaki oylama sonuçlarını açıklamıştır. Yoklama isteğine ilişkin tartışma sırasında Başkan : «Belki vazgeçmişsinizdir mülâhazası ile işleme devam ettim.» diyerek itirazı karşılamak istemiş, sonunda yoklama yapılmış ve çoğunluğun bulunmadığı anlaşıldığından oturumu kapatmıştır. Yoklama istemi karşısında Başkanın tutumu ve izlediği yol ve yapılan yoklama sonucu, yoklamanın istendiği andan başlayarak birleşimde yeter sayının bulunmadığını kanıtlamaktadır.

İçtüzüğün 52. maddesinin son fıkrasında, «Oturum esnasında yetersayı olup olmadığında Başkanlık Divanı tereddüt eder veya üyelere beşli sözlü veya yazılı olarak yeter sayı olmadığını ileri sürerse yoklama yapılır.» denilmektedir. Bu hüküm, Anayasa'nın 86. maddesindeki kurulan uygulanmasını sağlayan bir nitelik göstermektedir ve bu nedenle savsaklanması olanaksızdır. Olayda toplantı yeter sayısının Gene Kurulda bulunup bulunmadığı konusunda ciddi bir kuşku vardır. Böyle durumlarda görüşmeler hemen kesilip Meclis iradesinin oluşmasını sağlayacak yeter sayının bulunmadığı saptanmalıdır. Yöntemince öne sürülen yoklama isteğine karşın, Başkanın görüşmeleri sürdürmesi, içtüzüğe ve Anayasa'ya aykırıdır.

ekonomik rapor

BEKLENEN DÖVİZ GELİYOR MU?

OECD ÜLKELERİ İLE YAPILAN
PARİS GÖRÜŞMELERİNDE
BATILILAR 906 MİLYON DOLAR
VERMEYİ VAAD ETTİ...
BÜTÜN İŞ
IMF İLE ANLAŞMAYA KALDI

- Paristeki OECD Merkezi'nde yapılan toplantıda Batı Almanya 200, ABD 198, Fransa 70, Japonya 35, İsviçre ile İngiltere 30'ar, İtalya 25, Hollanda 20, Avusturya 15, Norveç 11, İsveç ile Belçika 10'ar, Danimarka 5, Finlandiya 2 milyon dolar «Taze Para» vermeyi taahhüt etti.
- Ayrıca OECD ülkelerinden Belçika 65, Norveç 60, ABD 50, Japonya 35, Avusturya 20, İtalya 15 milyon dolar tutarında ihracat kredisi verecek.
- Toplantıdan sonra bir basın toplantısı düzenleyen OECD Genel Sekreteri Lennep, görüşmeleri «Çok başarılı ve olağanüstü bir olay» olarak niteledi.
- 661 milyon doları bulan Taze Para uzun vadede ve düşük faizli, 245 milyon dolarlık ihracat kredileri ise orta vadeli ve yüzde 6-8 faizli olarak saptandı.

Ülkenin içinde bulunduğu döviz darlığından bir an önce kurtulabilmesi için yapılan devamlı girişimler nihayet ilk meyvesini verdi.

Ayrıca, bu toplantıdan sonra yapılan açıklamada Dünya Bankasının vereceği 150 milyon dolarlık program kredisi ile özel

bankaların Türkiye'ye açacağı 400 milyon dolarlık kredi de IMF anlaşmasından sonra Türkiye'ye gelecek. Böylece, bu yıl için-

30 Mayıs günü bu nedenle OECD üyesi ülkelerin ve bazı yabancı banka temsilcilerinin katıldığı Paris toplantısında 18 Batılı ülke Türkiye'ye 906 milyon dolar tutarında ekonomik yardım yapılmasını kararlaştırdı. Ancak bu para, Türkiye'nin IMF ile yapacağı kesin anlaşmadan sonra Türkiye'ye gelmeye başlayacak.

Paris toplantılarında Türk Hükümetini temsil eden Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu toplantı sonrası verdiği demeçte büyük memnurlukla karşılanan Batı ülkelerinin bu kararının uygulanmaya başlanması ile Türkiye'nin ekonomik sıkıntıdan büyük ölçüde kurtulacağını belirtti.

Uluslararası Para Fonunun nasıl çalıştığı günümüzün en aktüel konularından biridir. Herkesin ağızda bir IMF'dir gider ama, iktisatçıların dışında bu kuruluş nedir, ne değildir bilen pek azdır.

Uluslararası Para Fonu'nun orijinal adı «International Monetary Fund»dur. 1944 yılında Bretton Woods konferansında alınan karar gereğince 1945'te üyesi bulunan ülkelerin dış ticaret ilişkilerinde kolaylık sağlamak üzere kurulmuştur.

Her üye devletin Fon'da belirli bir kotası bulunur. Anlaşma gereğince bu kotanın dörtte birinin altını, geriye kalan kısmının da milli para karşılığı bonolarla ödenmesi gerekir. Bu şartı yerine getiren ülkeler Fon'un kredi kaynaklarından faydalanır. Kredilerde kotanın ilk dörtte birinden faydalanma konusunda pek güçlük çıkarılamaz. Fakat, daha sonraki dörtte birlik payların alınabilmesi için bazı şartların yerine getirilmesi gerekir. Bu kredilerin verilebilmesi için Para Fonu, kredi isteyen ülkede incelemeler yapar, ülkenin iktisadi durumuyla ilgili olarak, tavsiye niteliğinde bir çok tekliflerde bulunur. Bu tekliflerin yerine getirilmemesi halinde, kredi alamamak, arslanın ağzından ekmek almaya benzer. O kadar güç, hatta imkânsızdır.

IMF NEDİR

de Türkiye'nin alacağı dış yardım tutarı beklenenin üstünde 1 milyar 456 milyon dolara ulaşacak.

Paris'teki bu toplantıdan sonra bir açıklama yapan OECD Genel Sekreteri Van Lennep, Türkiye'ye yapılması kararlaştırılan OECD yardımının 661 milyon dolarının taze para, 245 milyon dolarının da ihracat kredisi şeklinde olacağını belirtti.

Van Lennep açıklamasında «Yardım miktarı, sonunda belli oldu ama kredilerin Türkiye'ye akması, Türkiye'nin IMF ile anlaşmasına, yani Stand-By anlaşmasının imzalanmasına bağlı.» diyerek, OECD yardımının neden IMF şartlarına bağlandığı şeklindeki bir soruyu şöyle cevaplandırdı :

«Biz OECD üyesi devletler olarak Türkiye'nin iç işlerine karışmak istemiyoruz. OECD IMF'ye güvenir. IMF Türkiye'nin ekonomik şartlarını bizden daha iyi değerlendirebiliyor. Bu bakımdan Türkiye IMF ile anlaşır anlaşmaz, yardımlar Türkiye'ye akacaktır.»

MÜEZZİNOĞLU'NUN SÖZLERİ :

Van Lennep'in açıklamasından sonra basın mensupları ile görüşen Maliye Bakanı Ziya

Müezzinoğlu, «Çok zor ekonomik şartlar altında bulunan Türkiye'ye yapılan bu yardıma teşekkür ederim. Zor şartlar altında Türk ekonomisini iyileştirmeye çalışıyoruz. OECD yardımını ile bu çabalarımız kolaylaşacaktır. Yardım konusunda üç nokta üzerinde duruyorduk. Yardımın yeterli, kısa sürede kullanılabilir ve Türkiye açısından uygun şartlar taşımasını istiyorduk. Bu şartların hepsi gerçekleşti.» dedi.

BORÇLAR ERTELENİYOR

Bir milyar 456 milyon dolarlık yardımın dışında, OECD toplantılarını izleyen, yabancı banka temsilcileri Merkez Bankası'nın yabancı bankalara olan 400 milyon dolarlık döviz borçları ile 2 milyon dolar tutarındaki döviz çevrilebilir mevduat borçlarının da erteleneceğini belirttiler. Ortak Pazar'ın ise 1980 yılında Türkiye'ye 100 milyon dolar kredi vereceği, Avrupa Yatırım Bankası'nın da 120-150 milyon dolar arasında çeşitli proje kredileri açacağı da toplantıdan sonra açıklandı.

OECD ülkeleri yardımının şartları her ülkeye göre değişik olacak. Türkiye her ülkeyle, onların taahhütlerine göre ikili anlaşmalar imzalayacak ve anlaş-

malar parlamentoların onayıyla yürürlüğe girecek. Bu yardımların vadesi de ülkeden ülkeye değişmekle birlikte ortalama 30-40 yıl arasında olacak. Türkiye 7 ila 10 yıllık ilk süre içinde her hangi bir ödemede bulunmayacak ve faizler de yüzde 2 ila yüzde 3 arasında değişecek.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, yardım yapacak ülkelerin temsilcilerine IMF görüşmeleri ile Türk ekonomisini içinde bulunduğu sıkıttan kurtarmak için hükümetçe alınan ve alınması kararlaştırılan önlemler hakkında bilgi verdi. Müezzinoğlu OECD görüşmelerinin olumlu bir şekilde geçtiğini ve ana noktalarda kalan sorunların da çözülmesi için IMF ile görüşmelerin en kısa zamanda sonuçlandırılacağını söyledi. Müezzinoğlu, «IMF ile bir çok sorunumuz çözülmüştür,» dedi.

FABRİKALARIN «İVEDİ» DÖVİZ GEREKSİNİMİ KARŞILANIYOR

İşçi dövizlerine uygulanan kur, döviz girdilerine az da olsa bir rahatlama meydana getirdi. Döviz girdilerinde meydana gelen bu artışla, ilaç ham maddesi-ne, tarımsal ilaçlara ve bazı fabrikaların çok «İvedi» olan gereksinimlerine döviz tahsis edildi. Bunların dışında, döviz darboğazı aynen sürüyor. Petrol fiyatlarının günden güne artışı, eldeki dövizleri büyük oranda etkiliyor. Ve halen, gelen dövizlerin büyük bir bölümü, akaryakıt ithali için kullanılıyor. Petrolün yanısıra, gübre alımları ile askeri ve kamunun çok «İvedi» gereksinimleri için transfer yapılabiliyor.

Bu konuda bilgi veren Maliye Bakanlığı yetkilileri, «Petrol fiyatlarındaki anormal artışların ve özellikle motorin, fuel-oil'deki büyük artışların döviz harcamalarını olumsuz etkilediğini» belirttiler.

Ancak, tüm bu olumlu gelişmelerin uygulanabilmesi, IMF'nin vizisine bağlı.

Dergimiz yayına girdiği günlerde, IMF ile görüşmeler sürüyordu.

NASIL ÇALIŞIR

Türkiye'nin de bu kuruluşlarla gerek geçmişte, gerekse bugün çeşitli ilişkileri olmuştur. IMF'in çeşitli tekliflerinin yerine getirilmemesi, 1950 - 1960 döneminde belli bir durgunluk yaratmış, daha sonraki dönemlerde ilişkiler yeniden normale dönmüştür. Türkiye, Fon'dan çeşitli dönemlerde kredi almış, bugün de yukarıda belirttiğimiz geriye kalan dörtte birlerin peşinde koşmaktadır. Fakat, bu kredilerin verilebilmesi için IMF'nin ileri sürdüğü teklifler yüzünden çeşitli anlaşmazlıklar ortaya çıkmıştır. Bu sebeple Türkiye'nin acilen ihtiyacı bulunduğu dış kaynak transferi yapılamamaktadır. Türkiye'nin bugün en kısa zamanda 2 milyar dolarlık bir dış finansman kaynağına ihtiyacı vardır. Fakat, bu konuda devletler arası ilişkiler bile, dönüp dolaşp IMF'de takılmakta, kredi vermeye istekli ülkeler bile, önce IMF ile anlaşma şartını öne sürmektedirler. Bu da IMF'nin bir ülkenin iktisadi hayatı için ne kadar etkili olduğunu göstermektedir.

IMF'nin bu özelliği çeşitli tepkilere de sebep olmuştur. IMF'ye kimi zaman bir «kurtarıcı» kimi zaman da «ülkeleri batıran bir milletlerarası kuruluş» gözüyle bakılmaktadır.

Lehte veya aleyhte ne söylenirse söylenir, bugün dünyada in-kâr edilemeyecek bir gerçek vardır ki, o da: IMF'nin bir ülkeyi isterse kalkındıracağı, isterse çok kötü durumlara düşürüleceğidir.

de Türkiye'nin alacağı dış yardım tutarı beklenenin üstünde 1 milyar 456 milyon dolara ulaşacak.

Paris'teki bu toplantıdan sonra bir açıklama yapan OECD Genel Sekreteri Van Lennep, Türkiye'ye yapılması kararlaştırılan OECD yardımının 661 milyon dolarının taze para, 245 milyon dolarının da ihracat kredisi şeklinde olacağını belirtti.

Van Lennep açıklamasında «Yardım miktarı, sonunda belli oldu ama kredilerin Türkiye'ye akması, Türkiye'nin IMF ile anlaşmasına, yani Stand-By anlaşmasının imzalanmasına bağlı.» diyerek, OECD yardımının neden IMF şartlarına bağlandığı şeklindeki bir soruyu şöyle cevaplandırdı :

«Biz OECD üyesi devletler olarak Türkiye'nin iç işlerine karışmak istemiyoruz. OECD IMF'ye güvenir. IMF Türkiye'nin ekonomik şartlarını bizden daha iyi değerlendirebiliyor. Bu bakımdan Türkiye IMF ile anlaşır anlaşmaz, yardımlar Türkiye'ye akacaktır.»

MÜEZZİNOĞLU'NUN SÖZLERİ :

Van Lennep'in açıklamasından sonra basın mensupları ile görüşen Maliye Bakanı Ziya

Müezzinoğlu, «Çok zor ekonomik şartlar altında bulunan Türkiye'ye yapılan bu yardıma teşekkür ederim. Zor şartlar altında Türk ekonomisini iyileştirmeye çalışıyoruz. OECD yardımını ile bu çabalarımız kolaylaşacaktır. Yardım konusunda üç nokta üzerinde duruyorduk. Yardımın yeterli, kısa sürede kullanılabilir ve Türkiye açısından uygun şartlar taşımasını istiyorduk. Bu şartların hepsi gerçekleşti.» dedi.

BORÇLAR ERTELENİYOR

Bir milyar 456 milyon dolarlık yardımın dışında, OECD toplantılarını izleyen, yabancı banka temsilcileri Merkez Bankası'nın yabancı bankalara olan 400 milyon dolarlık döviz borçları ile 2 milyon dolar tutarındaki döviz çevrilebilir mevduat borçlarının da erteleneceğini belirttiler. Ortak Pazar'ın ise 1980 yılında Türkiye'ye 100 milyon dolar kredi vereceği, Avrupa Yatırım Bankası'nın da 120-150 milyon dolar arasında çeşitli proje kredileri açacağı da toplantıdan sonra açıklandı.

OECD ülkeleri yardımının şartları her ülkeye göre değişik olacak. Türkiye her ülkeyle, onların taahhütlerine göre ikili anlaşmalar imzalayacak ve anlaş-

malar parlamentoların onayıyla yürürlüğe girecek. Bu yardımların vadesi de ülkeden ülkeye değişmekle birlikte ortalama 30-40 yıl arasında olacak. Türkiye 7 ila 10 yıllık ilk süre içinde her hangi bir ödemede bulunmayacak ve faizler de yüzde 2 ila yüzde 3 arasında değişecek.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, yardım yapacak ülkelerin temsilcilerine IMF görüşmeleri ile Türk ekonomisini içinde bulunduğu sıkıntıdan kurtarmak için hükümetçe alınan ve alınması kararlaştırılan önlemler hakkında bilgi verdi. Müezzinoğlu OECD görüşmelerinin olumlu bir şekilde geçtiğini ve ana noktalarda kalan sorunların da çözümlenmesi için IMF ile görüşmelerin en kısa zamanda sonuçlandırılacağını söyledi. Müezzinoğlu, «IMF ile bir çok sorunumuz çözümlenmiştir.» dedi.

FABRİKALARIN «İVEDİ» DÖVİZ GEREKSİNİMİ KARŞILANIYOR

İşçi dövizlerine uygulanan kur, döviz girdilerine az da olsa bir rahatlama meydana getirdi. Döviz girdilerinde meydana gelen bu artışla, ilaç ham maddesi-ne, tarımsal ilaçlara ve bazı fabrikaların çok «ivedi» olan gereksinimlerine döviz tahsis edildi. Bunların dışında, döviz darboğazı aynen sürüyor. Petrol fiyatlarının günden güne artışı, eldeki dövizleri büyük oranda etkiliyor. Ve halen, gelen dövizlerin büyük bir bölümü, akaryakıt ithali için kullanılıyor. Petrolün yanı sıra, gübre alımları ile askeri ve kamunun çok «ivedi» gereksinimleri için transfer yapılabilir.

Bu konuda bilgi veren Maliye Bakanlığı yetkilileri, «Petrol fiyatlarındaki anormal artışların ve özellikle motorin, fuel-oil'deki büyük artışların döviz harcamalarını olumsuz etkilediğini» belirttiler.

Ancak, tüm bu olumlu gelişmelerin uygulanabilmesi, IMF'nin vizesine bağlı.

Dergimiz yayına girdiği günlerde, IMF ile görüşmeler sürüyordu.

NASIL ÇALIŞIR

Türkiye'nin de bu kuruluşlarla gerek geçmişte, gerekse bugün çeşitli ilişkileri olmuştur. IMF'in çeşitli tekliflerinin yerine getirilmemesi, 1950 - 1960 döneminde belli bir durgunluk yaratmış, daha sonraki dönemlerde ilişkiler yeniden normale dönmüştür. Türkiye, Fon'dan çeşitli dönemlerde kredi almış, bugün de yukarıda belirttiğimiz geriye kalan dörtte birlerin peşinde koşmaktadır. Fakat, bu kredilerin verilebilmesi için IMF'nin ileri sürdüğü teklifler yüzünden çeşitli anlaşmazlıklar ortaya çıkmıştır. Bu sebeple Türkiye'nin acilen ihtiyacı bulunduğu dış kaynak transferi yapılamamaktadır. Türkiye'nin bugün en kısa zamanda 2 milyar dolarlık bir dış finansman kaynağına ihtiyacı vardır. Fakat, bu konuda devletler arası ilişkiler bile, dönüp dolaşıp IMF'de takılmakta, kredi vermeye istekli ülkeler bile, önce IMF ile anlaşma şartını öne sürmektedirler. Bu da IMF'nin bir ülkenin iktisadi hayatı için ne kadar etkili olduğunu göstermektedir.

IMF'nin bu özelliği çeşitli tepkilere de sebep olmuştur. IMF'ye kimi zaman bir «kurtarıcı» kimi zaman da ülkeleri batıran bir milletlerarası kuruluş gözüyle bakılmıştır.

Lehte veya aleyhte ne söylenirse söylensin, bugün dünyada inkâr edilemeyecek bir gerçek vardır ki, o da: IMF'nin bir ülkeyi isterse kalkındıracağı, isterse çok kötü durumlara düşürebileceğidir.

ekonomik rapor

**A.B.D.
SENATOSU
TÜRKİYE'YE
451
MİLYON
DOLARLIK
YARDIMI
ONAYLADI...**

**YASANIN
SENATODAKİ
GÖRÜŞMELERİ
SIRASINDA
SÖZ
ALAN
BAZI
SENATÖRLER
TÜRKİYE'YE
AMBARGO
UYGULAMANIN
YARAR
SAĞLAMADIĞINA
DEĞİNDİLER...**

ABD Senatosu, 60 ülkeye yapılacak toplam 4.4 milyar dolarlık güvenlik yardımını öngören yasa tasarısını 21'e karşı 69 oyla kabul etmiştir. Türkiye bu yasa gereğince 451 milyon dolar yardım alacaktır.

Yardımdan, en çok 1 Milyar askerî, 785 milyonu ekonomik olarak İsrail pay almıştır. Mısır 750 milyon ekonomik yardımla sırada ikinci, Türkiye üçüncüdür.

Bu yasanın Senato'da yapılan tartışmaları sırasında Türkiye'ye verilmesi öngörülen 50 milyon dolarlık yardımın başışa dönüştürülmesi de kabul edilmişti.

● TARTIŞMALAR

Tasarı Senato'da görüşülürken, Türkiye'ye karşı ve Türkiye taraftarı senatörler söz alarak konuşmuşlardır.

Askeri konularda uzman sayılan Senatör Sam Nunn, yaptığı konuşmada şunları söylemiştir :

«Kıbrıs sorununu fırsat bilerek Türkiye'yi cezalandırmak isteyenlerin ambargonun hiçbir sonuç vermeyişinden halâ ders almamış oldukları anlaşılıyor. Haritaya bir göz atın ve Türkiye'nin nerede olduğunu görün. Daha sonra kendi kendinize Amerika'nın çıkarlarının neyi emrettiğini sorun.»

Barry Goldwater da :

«Türkiye'nin kaybıyla NATO'nun güney kanadı çöker, o zaman 6. filo bir hafta dayanamaz» görüşüne ağırlık vererek başladığı konuşmasında, Türkiye'nin SALT açısından önemine değinmiştir. Goldwater konuşma sırasında şunları söylemiştir :

«Türkiye'deki tesislerde güncel SALT anlaşması için Sovyetler'i denetleyecek aygıtlar bulunmaktadır. Gerçi uydular da var ama bu tesislerin önemi biliniyor, Türkiye, NATO'dan çıkar sa bundan ilk zarar görecektür ülke Yunanistan'dır. Bir umursamazlık içinde NATO'yu çökertiyoruz. Müttefiklerimize verdiğimiz vaadleri yerine getirecek cesarettten yoksunuz.»

Goldwater, ambargo lehinde oy kullanmış olduğunu ama şimdi hatasını anlamış olduğunu da sözlerine eklemiştir.

Türkiye'ye karşı görüşlerini açıklayan Yunan lobisinin senatörlerinden Eagleton ise şunları söylemiştir :

«Türkiye kendisi ile ilgili her Kongre oylamasından önce olumlu bir girişimde bulunuyor. Lefkoşa görüşmeleri de bunlardan biridir. Oylamanın olumlu sonuçlarından sonra Denktaş ile Ecevit'in ağız değiştireceklerine garanti veririm.

Türkiye Kıbrıs'daki askerlerine her yıl 10 milyon dolar masraf yapıyor. Ekonomisini düzeltmek istiyorsa askerini çeksinsin.»

Eagleton, Türkiye'nin «palavralarına» kulak vermeme çağrısında da bulunmuştur.

Daha sonra söz alan Senatör Edward Kennedy, «Türkiye, Yunanistan'ın NATO'ya girişi engelliyor, SALT denetimine izin vermiyor, Kıbrıs'ta barış girişiminde bulunmuyor» görüşlerini açıklayarak, 50 milyonun hibe olarak verilmesine «kuvvetle karşı çıktığını» vurgulamıştır. Sözü Yunanistan'a getiren Kennedy, «Türkiye Yunanistan'ın NATO'ya girişini engelledikçe yardım vermeyelim, ayrıca Türkiye'ye NATO içinde askeri sorumluluk verilmesine de karşıyım» demiştir. Kennedy, «Yunanistan'da da askerî tesislerimiz var, onların da geleceği gözönüne alınmalıdır. Kıbrıs'ta göçmenler sorunu sürdürülmektedir. Atalarından kalan evlerine bu kişilerin dönmeye izin verilmemektedir.

KÖPRÜLÜLER AÇIKLADI

BU YIL İÇİNDE LIBYA'YA 130 MİLYON DOLARLIK MAL İHRAÇ EDECEĞİZ

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler 1979 yılında Libya'ya 130 milyon dolarlık dış satım yapılacağını söyledi.

Libya'ya yaptığı resmi ziyaretini tamamlayarak yurda dönen Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Yeşilköy Havalimanı'nda verdiği demeçte Libya'dan çok olumlu izlenimlerle ayrıldığını belirterek Türkiye'nin Libya'ya büyük bir pazar olarak girdiğini bildirdi.

1977 yılında Türkiye'nin Libya'ya 13 milyon dolar olan dış satımının 1978 yılında 60 milyon dolara ulaştığını açıklayan Ticaret Bakanı Köprülüler bu sayının 130 milyon dolara yükseldiğini, 1981 yılında ise 150 milyon dolarlık bir dış satım sağlanacağını kaydetti.

Bakan Köprülüler Libya'nın halen buğday, zeytin yağı ve un gibi tarım ürünleri satın aldığını bu yıl ise bu ürünler dışında çeşitli sanayi ürünlerinin de Libya'ya satılacağını açıkladı.

Ticaret Bakanı Köprülüler Libya'ya önümüzdeki günlerde dış satımı yapılmak üzere 14.5 milyon dolarlık bir mobilya bağlantısı yapıldığını sözlerine ekledi.

İÇTE OLUP BİTENLER

**SAYIŞTAY
GENEL KURULU'NUN
İKİ İÇTİHADİ
BİRLEŞTİRME
KARARINA GÖRE**

**DEVLET
MEMURLARINA
ÖLÜ DOĞAN
ÇOCUKLARI
İÇİN «ÖLÜM
YARDIMI
ÖDENEĞİ»
VERİLECEK**

**SAYIŞTAY
GENEL KURULU,
KONTAKT LENS,
BEDELLERİNİN
ÖDENEBİLECEĞİ
KARARINA DA VARDI**

SAYIŞTAY Genel Kurulu, devlet memurlarına ölü doğan çocukları için ölüm yardımı ödeneğinin verilmesini kararlaştırdı. Konuya ilişkin aykırı kararları ele alan Sayıştay Genel Kurulu, İctihadı Birleştirme Kararı'nda, ölüm yardımıyla memurun, ölümünden dolayı yapmak durumunda kalacağı masrafların karşılanmasının ve olay nedeniyle memura bir sosyal yardım yapılmasının amaçlandığı belirtilerek, «Devlet memurlarına miadında ölü doğan çocukları için de 657 sayılı yasa hükümlerine göre, ölüm yardımı verilmesi gerektiğine ve içtihadın bu yolda birleştirilmesine karar verildi» deniliyor.

**KONTAKT LENS
VERİLEBİLECEK**

Bu arada, Resmi Gazete'de yayınlanan bir başka Sayıştay Genel Kurulu İctihadı Birleştirme Kararı'nda da, görme bozukluklarının düzeltilmesi için kullanılan kontakt lens bedellerinin tıbben gerekli görülmesi koşuluyla bütçe uygulama yönergelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde ödenebileceği bildirildi.

**BU YIL
SSK 6 MİLYAR
BAĞ-KUR 1,5 MİLYAR
LİRALIK KONUT
KREDİSİ VERECEK**

Üyelerini konut sahibi yapmak amacıyla kurulan kooperatiflerin SSK'dan aldıkları kredi miktarının geçen yıllara oranla yüzde 200 arttığı bildirildi. Kooperatiflerin sadece yıl başından bu yana aldıkları kredi miktarı 6 milyar liraya yükseltildi.

BAĞ-KUR DA KONUT KREDİSİ VERECEK

BAĞ-KUR'un üyelerini konut sahibi yapmak için Bağ - Limited adlı bir şirket kuracağı ve önümüzdeki ay faaliyete geçmesi beklenen şirketin üyelerine ucuz konut sahibi olmalarına katkıda bulunacağı bildirildi.

BAĞ-KUR yetkililerinden alınan bilgiye göre, kurulacak olan şirket üyelerin konut ihtiyacını toplu konut şeklinde karşılarken, işyerlerini de yapacak. Bu arada, üyelere 1979 yılı içinde konut ve işyeri kredisi olarak 1 milyar 663 milyon lira verileceği de yetkililerce ifade edildi.

**YAZI
İŞLERİ
MÜDÜRLERİNİN
AFFI
İLE
İLGİLİ
YASA
YÜRÜRLÜĞE
GİRDİ**

**YAZI İŞLERİ
MÜDÜRLERİ
HAPİS CEZASI
YERİNE
PARA CEZASI
ÖDEYECEK**

5680 Sayılı Basın Yasası'nda değişiklik yaparak, Yazı İşleri Müdürlerinin cezaî sorumluluklarını yeniden düzenleyen yasa 15 Mayıs Salı günü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün onayından geçerek yürürlüğe giren yasa hükümlerine göre, basın yoluyla işlenen suçlardan dolayı suça neden olan yazıyı ya da karikatürü yapan kimse ile birlikte, basın organının sorumlu yazı işleri müdürü de suça katılmış sayılıyor. Ancak, sorumlu müdürler için verilen hapis cezasının her gününün 100 liradan hesaplanarak para cezasına çevrilmesi hükmü yasa da yer aldı. Yasaya eklenen bir geçici madde ile, yasanın yürürlüğe girdiği tarihte sorumlu müdürler hakkında verilen ve kesinleşen hapis cezalarının uygulanmasının durdurulması ve para cezasına çevrilmesi de sağlandı.

PORTEKİZ'DE TELEFON GÖREVLİLERİ GREVLERİNİ UZATTILAR

Portekiz'de hükümetin, ücret artışları tavanını yüzde 18'le sınırlayıp, vergi oranlarını artırmak istemesi işçilerin tepkiyle karşılandı. Bu arada, bir süredir grevde bulunan telefon görevlileri, hükümetin bu kararı üzerine grevlerini uzatacaklarını bildirdiler.

FRANSA'DA ÇELİK İŞÇİLERİNİN GREVİ SÜRÜYOR

Çelik Sanayii'nde düzenleme ye gidileceği gerekçesiyle 20 bin işçinin işten çıkarılmasını protesto amacıyla başlatılan Fransız Çelik işçilerinin grevi tüm ülkeye yayılıyor. Bu arada, demiryolları, denizyolları ve televizyon şirketi'nde çalışan binlerce işçinin de işsizliği protesto amacıyla greve başladıkları bildirildi.

İTALYA'DA BENZİN SATICILARI GREVE GİTTİ

Satıştan daha çok kâr isteyen, ancak bu istekleri yerine getirilmeyen İtalyan benzin istasyonu işletmecileri iki günlük greve gittiler. Grev nedeniyle 30 bin akaryakıt pompası iki gün süreyle çalıştırılmadı.

IMF'DE GREV BAŞLAYACAK

Uluslararası Para Fonu (IMF) örgütünde, taraflar arasında anlaşmaya varılamadığı takdirde, greve gidileceği bildirildi. Örgüt merkezinde çalışan ekonomist, analizci, sekreterler ve kurum görevlileri grevin başlamasıyla işlerini bırakacaklar. Bu arada, IMF'deki grevden kardeş örgüt olan Dünya Bankası'nın da etkilenebileceği ve burada da grev başlayabileceği öne sürüldü. (TÜBA)

KTFD'NDE ÖĞRETMENLER GREVE BAŞLADI

Kıbrıs Türk Federe Devleti Bölgesinde Ortaokul ve lise öğretmenleri süresiz greve başladılar. Greve, tüm orta dereceli okullar, lise ve meslek liseleri ile köy kadın kursu merkezlerinde görev yapan 800 öğretmen katılıyor. KTFD hüküme tiyle, Öğretmenler Sendikası arasında bir süre önce ücretler konusunda başgösteren uyuşmazlığın, grevin başlıca nedeni olduğu açıklandı.

İRAN'DA İNŞAAT KESİMİNDE 21 BİN YENİ İŞYERİ AÇILACAK

İran'da özel okulların kapatılmasını, 30 yıl kamu hizmetinde çalışmış kişilerin emekliye ayrılmasını ve inşaat kesiminde 21 bin yeni iş alanı açılmasını öngören bir dizi kararname çıkarıldı.

İSPANYA'DA PİLOTLAR İŞİ YAVAŞLATMA EYLEMİNE BAŞLADI

İspanya Hava Yolları'nda çalışan pilotlar, öteki personelden ayrı bir toplu iş sözleşmesi yapılması istemiyle işi yavaşlatma eylemine başladılar. Eylem nedeniyle seferlerde büyük ölçüde aksamalar olduğu bildirildi.

DANİMARKA'DA TERSANE İŞÇİLERİ İŞSİZLİKLE SAVAŞIYOR

Danimarka'nın en büyük sanayi dalını oluşturan gemi tersanelerinde son yıllarda üretimin büyük ölçüde düştüğü ve 7 bin dolayında tersane işçisinin işlerine son verildiği bildirildi. İşten çıkarılan işçiler bir protesto gösterisi düzenleyerek, tersanelerin devletleştirilmesini ya da yeterli maddi destek yapılmasını istediler.

KIBRIS TÜRK VE RUM GAZETECİLERİ BİR ARAYA GELDİ...

1974 Barış Harekâtından bu yana, ilk defa Kıbrıs Türk ve Rum Gazetecileri Lefkoşe Ledra Palas'da bir araya gelmişlerdir.

Toplantı da, her iki kesim basınının da yumuşama havasına katkıda bulunması konusunun ele alındığı öğrenilmiştir.

Kadın İşçilerin Sorunları Semineri Başarılı Geçti

TÜRK - İŞ ile ICFTU'nun ortaklaşa düzenledikleri «Kadın İşçilerin Sorunları» konulu seminer İzmir Çeşme'de yapılmıştır. TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR'in açış konuşmasıyla başlayan ve 5 gün devam eden seminerde, ICFTU Eğitim Müdürü William Lawrence, ICFTU ve ITS (Uluslararası İşkolları Federasyonları)'nın Kadın İşçilerin Sorunları Ortak Danışma Komitesi Sekreteri Marcella Dehareng ile TÜRK-İŞ'e bağlı çeşitli sendikaların Bölge ve Şube Başkanları ile TÜRK-İŞ Üçüncü Bölge Temsilcisi hazır bulunmuşlardır.

KIBRIS'tan gelen ve TÜRK-İŞ'e bağlı Türk - Sen Federasyonu üyesi bulunan işçi işçi temsilcisi bayanlarla, TÜRK-İŞ'in tüm bağlı kuruluşlarından 70 bayanın katıldığı seminerde TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR özetle şunları söylemiştir :

«ÜYESİ olmakla onur duyduğumuz, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ile, bilindiği üzere bundan önce iki önemli seminer düzenlemiş ve bu seminerleri başarı ile sonuçlandırmış bulunuyoruz. Bunlardan ilki, ülkemizde aktüel konu haline gelen İşçilerin Yönetime Katılması, ikincisi ise, Çok Uluslu Şirketler ve Uluslararası Sendikacılık sorunlarını kapsayan bir başka önemli seminerdir. Açılışını yaptığımız Kadın İşçilerin Sorunları'nı ele alan bu seminer ve bunu takip edecek üç önemli konudaki seminerlerimizin sonucunda da, sorunları bütün ayrıntılarıyla ele alıp değerlendirme imkân ve fırsatını bulacağımıza inanıyorum.»

ICFTU Eğitim Müdürü William Lawrence ise, seminerde özetle şöyle konuşmuştur :

«EŞİT işe eşit ücret, prensibi tam anlamıyla yerine getirilmekten uzaktır. Meslekî eğitim ve öğretim fırsatları, kadınlar için erkeklerden çok daha fazla kısıtlıdır. Birçok işkolları ve meslekler ya tamamen kadınlara kapalıdır, ya da kadınların bu işlere girmeleri açısından cesaretleri kırılmaktadır. Bu nedenle, gelişmekte olan birçok ülkede işsizlik, istediği gibi işte çalışamamak, cehalet ve sosyal refah koşullarının yetersizliği kadınlar için sorunlar yaratmaktadır.»

SEMİNERDE, Dr. Nermin BERKİ (Türkiye'de ve Dünya'da Kadın Haklarının Tarihsel Gelişimi) ve «Türk İş Hukukunda Kadın», Ömer EMRE «Kadın İşçilerin Sosyal Mevzuat ve Sosyal Sigortalar Açısından Sorunları», «Kaya ÖZDEMİR «Ulusal Düzeyde Sendikaların Kadın İşçilere Hizmeti Türkiye Örneği», Emre KOCAGÖZ «Kadın İşçilerin İşyeri ve Sendikal Sorunları», Serpil ÖZDAMAR «Değişen Kadın, Değişen Toplum» ve Marcel DEHARENG «Uluslararası Düzeyde Kadın İşçilerin İstekleri, Sendikaların Uyum» konulu tebliğlerini sunmuşlardır.

SEMİNER sonunda düzenlenen, gurup çalışmalarını takiben, Kadın İşçilerin Sorunları ve Çözüm Yolları konusunda bir Ortak Rapor hazırlanmıştır.

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN ADRESLERİ

TEKGIDA-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
4. LEVENT KONAKLAR SOKAK
TLF : 64 01 27 - 64 49 97 LEVENT - İSTANBUL

SELÜLOZ-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
HÜRRİYET CD. İSILAY AP. KAT : 1
TLF : 11 899 - 13 451 - 11 806 KOCAELİ

TEKSİF SENDİKASI GENEL MERKEZİ
ZİYA GÖKALP CD. AYDOĞMUŞ SK. NO : 1
TLF : 20 35 50 - 53 YENİŞEHİR - ANKARA

KAUCUK-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
A. BULVARI YAYLA PALAS AP. NO : 114
TLF : 26 20 87 AKSARAY - İSTANBUL

MADEN FEDERASYONU GENEL MERKEZİ
STRAZBURG CAD. NO : 7/3-4-5
TLF : 297522 - 291937 - 292950 SİHHİYE - ANKARA

DOK GEMİ-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
ORDU CADDESİ NO : 285/6
TLF : 22 42 64 - 27 86 92 AKSARAY - İSTANBUL

PETROL-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
YILDIZPOSTA CD. EVREN SİTESİ D BLOK
TLF : 67 46 86 GAYRETTEPE - İSTANBUL

TÜRK HARB-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
İNKILAP SOKAK NO : 20
TLF : 170503 - 173346 - 251159 KIZILAY - ANKARA

LİKAT-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CD. SEZENLER SK. NO : 4/5
TLF : 302484 - 302182 - 302183 SİHHİYE - ANKARA

TES-İŞ FEDERASYONU GENEL MERKEZİ
MEŞR. CD. KARANFİL SK. BETON AP. NO : 34/2
TLF : 183253 - 178523 - 253145 KIZILAY - ANKARA

DYF-İŞ FEDERASYONU GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CD. SEZENLER SK. NO : 5
TLF : 29 56 70 - 29 00 66 SİHHİYE - ANKARA

AĞAÇ-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CAD. NO : 20/22-23
TLF : 29 53 95 - 29 08 27 SİHHİYE - ANKARA

TÜRK DENİZ ULAS-İŞ FEDERASYONU GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CD. SEREF HAN NO : 401/4
TLF : 44 48 38 - 49 56 29 KARAKÖY - İSTANBUL

T.G.S. GENEL MERKEZİ
BASIN SARAYI KAT : 2
TLF : 27 85 34 - 26 70 54 CAĞALOĞLU - İSTANBUL

BİF FEDERASYONU GENEL MERKEZİ
NEZİHİ PAŞA CD. SAİR HASMET SK. NO : 56
TLF : 28 35 94 - 26 72 32 LALELİ - İSTANBUL

HAVA-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
İNCİRLİ CAD. VOLKAN AP. NO : 66/1
TLF : 722598 - 723527 - 723582 B. KÖY - İSTANBUL

SEKER - İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
MİTHATPAŞA CAD. NO : 13/3
TLF : 18 42 73 - 18 42 74 YENİŞEHİR - ANKARA

YOL-İŞ FEDERASYONU GENEL MERKEZİ
İZMİR CADDESİ NO : 22/7
TLF : 173777 - 179487 - 180595 Y.ŞEHİR - ANKARA

BASIN-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CADDESİ NO : 20 KAT : 7
TLF : 30 29 08 - 29 08 25 SİHHİYE - ANKARA

HABER-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
ELGÜN SOKAK PINAR AP. NO : 13/6
TLF : 30 22 60 KIZILAY - ANKARA

TUMTİS SENDİKASI GENEL MERKEZİ
AKSARAY, K. PAŞA MH. SELİMPAŞA YOKUSU
PTT ÜSTÜ NO : 62
TLF : 26 72 33 - İSTANBUL

SAĞLIK-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CAD. NO : 23/5
TLF : 30 25 41 - 30 25 44 YENİŞEHİR - ANKARA

CİMSE-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CADDESİ NO : 20/11-12
TLF : 29 53 91 - 29 53 96 SİHHİYE - ANKARA

KRİSTAL-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
SAHİPMOLLA CADDESİ NO : 24
TLF : 310077 - 310688 - 310266 P. BAHÇE - İST.

TARIM-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CADDESİ NO : 22 KAT : 3
TLF : 29 56 86 - 29 56 87 SİHHİYE - ANKARA

SU-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
BÜYÜKDERE CAD. NO : 56 Daire 1-2
TLF : 673512 - 673513 MECİDİYEKÖY - İSTANBUL

DERİ-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
GENCTÜRK CD. BİRLİK İSHANI NO : 17
TLF : 22 19 89 - 26 28 65 AKSARAY - İSTANBUL

KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
İZMİR CAD. FEVZİ ÇAKMAK SK. NO : 15/11
TLF : 300855 - 294480 YENİŞEHİR - ANKARA

TEZBÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ
NECATİBEY CAD. SEZENLER SK. NO : 2/16
TLF : 29 67 97 - 29 47 99 SİHHİYE - ANKARA

TÜRK METAL SENDİKASI GENEL MERKEZİ
GAZİ MUSTAFA KEMAL BULVARI NO : 40/1
TLF : 291753 - 291754 MALTEPE - ANKARA

TOREYİS SENDİKASI GENEL MERKEZİ
İSTİKLAL CD. KALOĞLU SK. NO : 7/1
TLF : 49 38 18 REYOĞLU - İSTANBUL

TÜRK-SEN GENEL MERKEZİ
ŞEHİT MEHMET R. HÜSEYİN SK. NO : 7/7 - A
TLF : 72 602 - 72 444 LEFKOŞE - KIBRIS